

Møtebok

Generalforsamling i Tafjord Kraft AS

Dato: 12.06.2015 12:30

Sted: Auditoriet i Holen

Notat:

Saksliste

Beslutningssaker

1/15 Åpning av generalforsamling og registrering av møtende aksjeeiere	3
2/15 Valg av møteleder	4
3/15 Godkjenning av innkalling og saksliste	5
4/15 Valg av person til å undertegne protokoll sammen med møtelederen	6
5/15 Godkjenning av årsberetning og årsregnskap for 2014	7
6/15 Valg av styremedlemmer	52
7/15 Fastsettelse av godtgjørelse til styremedlemmer	54
8/15 Godkjenning av godtgjørelse til revisor	55
9/15 Valg av revisor	56

Orienteringssaker

1/15 Styreleder: Eierstyring og selskapsledelse i TAFJORD	57
2/15 Styreleder: Styrets egnevaluering	58
3/15 Daglig leder: Status og fremtidsutsikter for TAFJORD	59

Arkivsak-dok. 15/00073-3
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Åpning av generalforsamlingen og registrering av møtende aksjeeiere og evt. fullmektiger

Saksframstilling

I henhold til aksjeloven § 5-12 åpnes generalforsamlingen av styrets leder eller av den styret har utpekt.

Den som åpner møtet, skal før første avstemming opprette en fortegnelse over de aksjeeiere som har møtt, enten selv eller ved fullmektig, jf. aksjeloven §5-13.

Forslag til vedtak:

Generalforsamlingen ble åpnet av _____.

Det ble opprettet en fortegnelse over de aksjeeiere som var til stede på generalforsamlingen.

Tilstede som aksjeeiere var:

Videre var følgende til stede, i tillegg til representanter som møtte som aksjeeiere:

Arkivsak-dok. 15/00073-4
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Valg av møteleder

Saksframstilling

I henhold til aksjeloven § 5-12 skal generalforsamlingen velge en møteleder. Møteleder behøver ikke å være aksjeeier.

Forslag til vedtak:

Som møteleder ble valgt _____

Arkivsak-dok. 15/00073-1
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksframstilling

I henhold til aksjeloven kapittel 5. Generalforsamlingen stilles det formalkrav til innkalling og saksliste.

Forslag til vedtak:

Det var ingen merknader til innkallingen og saksliste.

Arkivsak-dok. 15/00073-5
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Valg av person til å undertegne protokoll sammen med møtelederen

Saksframstilling

I henhold til aksjeloven § 5-16 skal protokollen fra avholdt generalforsamling undertegnes av møtelederen og minst en annen person valgt av generalforsamlingen blant dem som er tilstede.

Forslag til vedtak:

Til å undertegne protokollen sammen med møteleder, ble valgt-----

Arkivsak-dok. 15/00074-1
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Godkjenning av årsberetning og årsregnskap for 2014

for morselskap og konsern, herunder styrets forslag om utdeling av utbytte og styrets redegjørelse om eierstyring og selskapsledelse

Saksframstilling

I henhold til aksjeloven § 5-5 skal selskapet sin ordinære generalforsamling innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår behandle og avgjøre godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder utdeling av utbytte.

Vedlagt følger årsberetning og årsregnskap bestående av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger, samt styrets redegjørelse om eierstyring og selskapsledelse. Videre er lagt ved erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder om årsberetningen og årsregnskapet, samt revisjonsberetning datert 27. mars 2015.

Styret vurderer foreslått disponering / utdeling som forsvarlig i forhold til selskapets likviditets- og egenkapitalsituasjon (ref. i AL § 8-1 (4), jf § 3-4).

Forslag til vedtak:

Styret anbefaler generalforsamlingen å gjøre slikt vedtak:

Forslaget til årsberetning og årsregnskap for 2014 godkjennes. Årets resultat i Tafjord Kraft AS disponeres slik:

- til utbytte	kr 40 000 000
- overført fra fond for vurderingsforskjeller	kr - 26 739 836
- overført fra annen egenkapital	<u>kr - 35 571 379</u>
- sum årets overskudd	<u>kr - 22 311 215</u>

Vedlegg:

Årsberetning

Årsregnskap

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Revisjonsberetning

ÅRSBERETNING FOR 2014

TAFJORD er et energi- og kommunikasjonskonsern på Nordvestlandet.

Konsernets virksomhet omfatter vannkraft, kraftnett, energigjenvinning, telekom og strøm.

Konsernet består av morselskapet Tafjord Kraft AS, de heleide datterselskapene Tafjord Kraftproduksjon AS, Tafjord Kraftvarme AS, Tafjord Fibernet AS og Tafjord Marked AS, samt det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS (53,7 %), og de tilknyttede selskapene Svelgen Kraft Holding AS (34 %) og Naturgass Møre (28,2 %).

Mørenett AS ble operativt 1. januar 2014 etter en fusjon mellom Tussa Nett AS og nettvirksomheten i tidligere Tafjord Kraftnett AS. Mørenett AS er konsolidert i regnskapet etter bruttometoden (proporsjonal konsolidering).

TAFJORD har forretningskontor i Ålesund kommune.

Drift 2014

Vannkraft

Produksjonen i konsernets 11 heleide kraftverk i Norddal, Stranda og Stordal kommune, samt 3 deleide anlegg i Øvre Otta og Grytten, ble i 2014 1.190 GWh mot 1.254 GWh året før. Midlere årsproduksjon er 1.350 GWh. Driften av anleggene har gått som planlagt gjennom hele året. Områdeprisen på kraft i NO3 / Midt Norge ble i gjennomsnitt 26,4 øre/kWh, mot 30,3 øre/kWh i 2013.

Driftsresultat ble på 152 mill. kr mot 236 mill. kr i 2013.

Produksjonen i de 6 kraftverkene i Svelgen Kraft konsernet ble i 2014 716 GWh mot 647 GWh året før. Midlere årsproduksjon er 685 GWh. Områdeprisen på kraft i NO5 / Vest-Norge ble i gjennomsnitt 22,7 øre/kWh, mot 29,2 øre/kWh i 2013. Driftsresultat i Svelgen Kraft konsernet er preget av store nedskrivninger i 2014. Driftsresultatet før avskrivninger og nedskrivninger (EBITDA) ble 69 mill. kr, mot 91 mill. kr i 2013.

Energigjenvinning

Denne virksomheten omfatter energigjenvinning av restavfall til fjernvarme og varmekraft, samt distribusjon av fjernvarme i Ålesund kommune. Avfallsmengdene viser en stabil vekst, mens fjernvarmesalget er preget av en mild vinter. Varmekraftproduksjonen er stabil.

Driftsresultatet ble på 14 mill. kr mot 16 mill. kr i 2013.

Strøm

Strømvirksomheten tilbyr strømprodukter til kunder i Møre og Romsdal. Som følge av en mild vinter ble det levert et mindre volum strøm til bedrifter og husholdninger i 2014 i forhold til samme periode i fjor.

Driftsresultatet ble 19 mill. kr, mot 18 mill. kr i 2013.

Telekom

Telekomvirksomheten tilbyr fiberbaserte bredbåndstjenester til kunder i Møre og Romsdal. Det er investert betydelige midler siste årene i utbygging av fiberinfrastruktur, både i egen regi og i samarbeid med andre e-verk. Virksomheten har hatt en betydelig vekst de siste årene, og etterspørselen etter fiberbasert bredbånd er stor.

Driftsresultatet i 2014 ble 10 mill. kr, mot -2 mill. kr i 2013.

Kraftnett og tekniske tjenester

Virksomhetsområdet er identisk med TAFJORD sin andel (53,7 %) av Mørenett AS. Mørenett AS ble operativt 1. januar 2014 og er et av de største nettselskapene i landet. Selskapet distribuerer strøm til ca. 62.000 kunder i 12 kommuner på Sunnmøre. Distribusjon av strøm er inntektsregulert av Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE). Årets inntektsramme er betydelig lavere enn i fjor. Dette er gjennomgående for hele bransjen i 2014. Virksomheten leverer i tillegg tekniske tjenester til andre interne virksomhetsområder, og det eksterne markedet.

TAFJORD sin andel av driftsresultatet ble på 22 mill. kr, mot et driftsresultat på 93 mill. kr fra konsernets nettvirksomhet i 2013.

FoU og innovasjon

FoU-virksomheten i konsernet ivaretas primært gjennom bidrag til bransjeorganisasjoner. For øvrig ble det gjennomført viktige innovasjons- og utviklingsprosjekter i egen regi, blant annet knyttet til forbedring av miljø i vassdrag og inntak i elvekraftverk.

Økonomi og finans

Regnskap 2014

Konsernets årsresultat for 2014 ble et underskudd på 26,5 mill. kr, som er en reduksjon på 152,7 mill. kr i forhold til 2013.

Konsernets resultat før skatt ble 46,9 mill. kr. Dette er en reduksjon på 220,3 mill. kr. i forhold til fjoråret.

Driftsresultat ble 197,4 mill. kr, som er 137,9 mill. kr lavere enn i 2013.

Netto finanskostnader ble 150,5 mill. kr. Dette er en økning på 82,4 mill. kr. i forhold til 2013

Årets resultat er preget av nedskrivninger på kraftverkene Svelgen III og IV. Disse ble kjøpt av Svelgen Kraft Holding i 2009 til en pris basert på de forventninger til kraftpris som var den gang. Dagens prognoser viser lavere kraftpriser i årene fremover, og har gjort det nødvendig for Svelgen Kraft Holding å skrive ned verdien på disse to anleggene. Dette har ført til et betydelig underskudd i selskapet. TAFJORDs andel av dette underskuddet fremkommer i konsernregnskap i form av en ekstraordinær negativ finansinntekt på 68 mill. kr. Tapet er urealisert, og framtidsutsiktene i kraftmarkedet er usikre.

Det underliggende resultatet er også svakere enn fjoråret. Hovedforklaringen til dette er lavere priser på kraft og fjernvarme, lavere vannkraftproduksjon som følge av mindre tilsig, og ikke minst en betydelig lavere inntektsramme i kraftnettvirksomheten. Sistnevnte er en gjennomgående trend i bransjen i 2014. Strømvirksomheten viser en fin resultatfremgang. Det samme gjelder for telekomvirksomheten.

Netto finanskostnader eks. effektene av nedskrivningene i Svelgen Kraft Holding ble 82,5 mill. kr. Dette er en økning på 14,4 mill. kr i forhold til 2013. Hovedforklaringen til dette er høyere rentebærende gjeld.

Konsernets driftsinntekter for 2014 ble 1.195,6 mill. kr mot 1.087,0 mill. kr året før.

Morselskapets årsresultat for 2014 ble et underskudd på 22,3 mill. kr mot 132,4 mill. kr året før. Driftsresultatet ble minus 17,6 mill. kr, om lag uendret fra året før.

Konsernets skattekostnad

Skattekostnaden utgjør 73,4 mill. kr, mot 141,0 mill. kr i 2013. Av årets skattekostnader utgjør grunnrenteskatten 39,0 mill. kr. En lav friinntektsrente gir en høy grunnrenteinntekt og en høy effektiv skatteprosent i vannkraftvirksomheten. Sammen med effektene av den store negative finansinntekten fra Svelgen Kraft Holding ble den effektive skattesatsen 157 % i 2014, mot 53 % året før.

Investeringer

Svelgen Kraft overtok de to siste kraftverkene i Svelgen, Svelgen I og II, den 30. juni 2014. Kraftverkene ble overtatt fra Statkraft etter en kjøpsavtale som ble inngått høsten 2013. Kjøpesummen var totalt 532 mill. kr. TAFJORD sin indirekte andel (34 %) beløper seg dermed til 181 mill. kr.

TAFJORD har i tillegg investert 253 mill. kr i egne anlegg i 2014. Dette er i hovedsak knyttet til infrastruktur for fiberbasert bredbånd, samt nettanlegg for strøm og fjernvarme. I tillegg er det bygget ny silo for lagring av ikke-organisk avfall ved energigjenvinningsanlegget i Ålesund.

Balanse- og kapitalforhold

Bokført egenkapitalandel utgjør 23,6 %. Inklusiv ansvarlige lån er andelen 34,2 %. Det ligger betydelige skjulte merverdier i kraftverkene, og reell egenkapital er derfor vesentlig høyere enn bokført.

Netto rentebærende gjeld er på 2.526 mill. kr. ved utgangen av året, mot 2.197 mill. kr. i 2013. Av dette utgjør ansvarlige lån 470 mil. kr.

Balanseførte pensjonsforpliktelser utgjør 167,6 mill. kr. mot 92 mill. kr. i 2013. Fallende rentenivå øker forpliktelsene i de ytelsesbaserte pensjonsordningene.

Styret mener årsregnskapet gir et rettvisende bilde av Tafjord Kraft AS og konsernets resultat, eiendeler, gjeld og finansielle stilling.

Fortsatt drift

Etter styrets mening viser regnskapet et solid konsern med god underliggende inntjening. Styret bekrefter at konsernet har forsvarlig egenkapital og likviditet per 31.12.2014. Årsregnskapet for 2014 er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift, og styret bekrefter at denne forutsetningen er tilstede.

Disponering av resultat – utbytte

Morselskapet Tafjord Kraft AS fikk i 2014 et underskudd etter skatt på kr 22.311.215,-. Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet i Tafjord Kraft AS:

Utbytte	kr 40 000 000
Overført fra fond for vurderingsforskjeller	- kr 26 739 836
Overført fra annen egenkapital	- kr 35 571 379
Totalt disponert	<u>- kr 22 311 215</u>

Styret vurderer utdelingen som forsvarlig i forhold til selskapets likviditets- og egenkapitalsituasjon.

Eierstyring og selskapsledelse

TAFJORD vektlegger betydningen av og har forpliktet seg til en høy standard i konsernets eierstyring og selskapsledelse. Konsernet følger anbefaling gitt av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES).

TAFJORD slutter seg til regnskapsloven § 3-3b om redegjørelse om foretaksstyring. Konsernets risiko og internkontrollsystem baserer seg på COSO, et rammeverk for internkontroll som utgis av Committee of Sponsoring Organizations of the Tradeway Commissions.

TAFJORD slutter seg til regnskapsloven § 3-3c om redegjørelse om samfunnsansvar.

TAFJORD sin redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse omtaler konsernets prinsipper og praksis knyttet til rollefordelingen mellom styringsorganene og det ansvar og den myndighet som er tillagt generalforsamling, styret og ledende ansatte. Organiseringen av styrings- og kontrollsystemene i konsernet samt relasjonene til omverdenen, er også omtalt. (Se eget dokument i årsrapporten)

Finansielle risikoforhold

Konsernet har som målsetning å optimalisere den langsiktige verdiskapningen for sine eiere. Finansiell risiko styres for å sikre forutsigbarhet i konsernets samlede resultater, men på en balansert måte slik at dette i minst mulig grad går på bekostning av den langsiktige verdiskapningen.

Markedsrisiko

Konsernet er først og fremst eksponert for den volatile kraftprisen i det nordiske kraftmarkedet. Kraftprisen vil til en viss grad være omvendt proporsjonal med produksjonsevnen, slik at resultateffektene normalt dempes. Skatt virker også resultatutjevne, ikke minst fordi de fleste kraftverkene i konsernet er i posisjon for grunnrenteskatt. Resterende kraftprisrisiko styres innenfor fastsatte risikorammer ved finansiell handel i det nordiske kraftmarkedet – fortrinnsvis på kraftbørsen Nasdaq OMX Commodities. Sikringshorisonten er inneværende år pluss tre år.

Enkelte kontrakter i strømmarkedet er eksponert for risiko knyttet til kundenes forbruksvolum og uttaksprofil. Disse håndteres spesielt under egen forvaltning, og volumet er begrenset.

For å utnytte konsernets kompetanse i kraftmarkedet er det etablert et begrenset mandat for kortsiktig trading med finansielle kraftderivater.

Fjernvarmeinntektene påvirkes til en viss grad av endringer i kraftprisene. Anslagsvis 70 % av totalt fjernvarmevolum er solgt på 3-5 års kontrakter.

Prisnivået på avfall bestemmes i stor grad av rammebetingelsene knyttet til alternativ behandling, transportkostnader og eksport. Inngåtte leveringsavtaler for avfall dekker ved utgangen av året 30 % av anleggets kapasitet kommende år.

Valutarisiko

TAFJORD er eksponert for valutarisiko fordi kraften i det nordiske kraftmarkedet omsettes i EUR. Konsernet valutasikrer forventet kontantstrøm i EUR etter en modell med lineært fallende sikringsgrad, og med en tidshorisont på tre år. Det er etablert et mandat som tillater mindre kortsiktige valutaposisjoner.

Kreditrisiko

Konsernet er eksponert mot kreditrisiko primært ved krafthandel, men også ved plassering av overskuddslikviditet, samt bruk av finansielle kontrakter som rentebytteavtaler og valutaterminer. Det meste av selskapets fysiske og finansielle krafthandel gjøres mot henholdsvis Nord Pool Spot og NASDAQ OMX. Andre finansielle kontrakter inngås utelukkende med anerkjente og solide nordiske banker og finansinstitusjoner.

Innen strøm og telekom er konsernet eksponert for kreditrisiko ved at leveranse av strøm og tjenester etterfaktureres. Det samme gjelder delvis innen energigjenvinning, selv om de største kundene på både fjernvarme og avfall er kommuner eller offentlig eide selskaper. Konsernet har gode og innarbeidede rutiner for håndtering av denne risikoen.

Likviditetsrisiko

Konsernet har høy kredittverdighet, og har et innarbeidet navn i det norske bank- og verdipapirmarkedet. For å begrense likviditets- og refinansieringsrisiko, blant annet knyttet til utstedelse av kortsiktige lån i det norske sertifikatmarkedet, benyttes langsiktige trekkfasiliteter fra solide nordiske banker.

Renterisiko

Renterisiko styres på konsernnivå etter fastsatte rammer. Foruten den direkte renterisikoen i gjeldsporteføljen er konsernet indirekte eksponert for renterisiko gjennom inntektsreguleringsregimet for kraftnettvirksomheten, grunnrenteregimet i vannkraftvirksomheten og konsernets pensjonsforpliktelser.

Helse, miljø og sikkerhet

TAFJORD arbeider kontinuerlig for et trygt arbeidsmiljø. Konsernet driver forebyggende arbeid hvor det fokuseres på nærvær, tilrettelegging for fysisk aktivitet og aktiv oppfølging av langtidssykmeldte. Det er inngått avtale om inkluderende arbeidsliv.

Myndighetenes krav til helse, miljø og sikkerhet er etterkommet. Gjennom ansvarliggjøring av den enkelte og økt kunnskap, har konsernet fokus på tiltak som ivaretar personsikkerheten. Konsernet gjennomfører et systematisk verne- og miljøarbeid for å fremme helse og velferd. Konsernet har avtale om bedriftshelsetjeneste. Arbeidsmiljøet er tilfredsstillende.

Konsernet (eks. Mørenett) hadde i 2014 to hendelser som medførte skade, men ikke fravær. H₁-verdien (36 mnd), antall fraværsskader per million arbeidede timer, for 2014 ble 7,0 mot 6,3 foregående år. TAFJORD har en nullvisjon når det gjelder skader, og det må derfor settes større fokus på tiltak som kan forebygge skader.

Sykefraværet (eks. Mørenett) i 2014 ble på 2,7 %, som er uendret fra 2013. Sett i forhold til konsernets målsetting om 3,5 % sykefravær er situasjonen god. Det totale sykefraværet utgjør 3,5 årsverk.

Likestilling

I samsvar med arbeidsgivers aktivitetsplikt arbeides det for likestilling mellom kjønnene i TAFJORD.

Av konsernets 142 ansatte (eks. Mørenett) per 31. desember 2014, var 34 kvinner. Det utgjorde en kvinneandel på 23,9 %, en økning på 0,9 prosentpoeng fra året før.

Konsernets styre består av to kvinner og fem menn. Konsernledergruppen består av syv personer, og av disse er to kvinner.

Diskriminering

TAFJORD aksepterer ingen form for diskriminering. Dette innbefatter forskjellsbehandling gjort med grunnlag i nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion, livssyn, funksjonsevne eller andre lignende forhold.

Ytre miljø

TAFJORD har som mål å være et miljøbevisst konsern. Virksomheten i konsernet kan påvirke det ytre miljø gjennom aktiviteter i forbindelse med kraftutbygging, linjebygging, vannkraftproduksjon og avfallsforbrenning.

Bygging og drift av ledningsbundet infrastruktur gir liten eller ingen utslipp av klimamessig betydning. Det er imidlertid et faktum at mange opplever luftledninger som en visuell forurensning.

Vannkraftproduksjon medfører ikke forurensning, men kan ha uheldige lokale konsekvenser i forbindelse med uregelmessige vannstander og vannføringer, eller ved lokale utslipp av olje fra tekniske komponenter. I 2014 er det ikke registrert hendelser på dette området som har påvirket det ytre miljøet.

Konsernet har gjennom sin mangeårige utbygging av fjernvarme i Ålesund bidratt til fjerning av et betydelig antall oljefyringsanlegg, og dermed en bedre luftkvalitet i kommunen.

Energigjenvinningsanlegget som er miljøsertifisert etter ISO 14001, hadde i 2014 en energiutnyttelse (R1-EU) på 74 %, en økning på 6 prosentpoeng fra 2013. Utslippsmålinger er utført som foreskrevet i 2014. Målingene viser at en for alle utslipp ligger innenfor gjeldende krav.

Vesentlige forhold etter 1. januar 2015

Styret er ikke kjent med at det er inntruffet forhold etter årsskiftet som kan ha vesentlig betydning for det avlagte årsregnskapet.

Fremtidsutsikter

Konsernets fremtidsutsikter er etter styrets mening gode, og den finansielle stillingen er sterk.

Resultatutviklingen i TAFJORD avhenger i stor grad av prisutviklingen i det nordiske kraftmarkedet. Gjennom innføringen av Esertifikatordningen har norske og svenske myndigheter bidratt til innfasing av betydelige mengder ny fornybar produksjon i markedet. Når dette sammenfaller med en generell forbruksnedgang, og heller ikke følges opp med tiltak for utfasing av fossil energibruk, forrykkes markedsbalansen. Resultatet er fallende priser. Spesielt er dette utfordrende i år med god hydrologi, og en får stort produksjonspress på vannkraftprodusentene

På kontinentet bidrar kullkraftprodusentene til å holde kraftprisene nede. Marginalkostnaden for kullkraft er i stor grad gitt av prisen på kull og utslippskvoter (CO₂-kvoter). Prisene på kull har vist en fallende trend de siste tre årene, ikke minst som følge av skifergassrevolusjonen i USA. Oljeprisfallet sist høst har også påvirket kullprisene, men sammenhengen mellom kull- og oljepris er av mer indirekte karakter. Utviklingen i kullmarkedet har derfor ikke vært like dramatisk. Prisene i det europeiske markedet for CO₂-kvoter (ETS) har vært lave etter finanskrisen som følge av lav aktivitet og liten etterspørsel.

Styret forventer at de lave kraftprisene vil vedvare de nærmeste årene, men er positive til markedsutviklingen på sikt. Økt markedsintegrasjon gjennom nye overføringsforbindelser mellom Norden og kontinentet / UK, generell forbruksvekst, økte brenselpriser, samt betydelige klimapolitiske ambisjoner i både EU og Norge, vil på sikt øke verdien av norsk vannkraft. EUs nye klima- og energipakke for 2030, som ble vedtatt i oktober 2014, og som stortingsflertallet har sagt at Norge skal slutte seg til, er etter styrets vurdering lovende for fornybarnæringen. Dette både i forhold til ambisjonsnivået, og i forhold til at kvotemarkedsmekanismen (ETS) videreføres som det sentrale virkemiddelet.

Økt andel ikke-regulerbar kapasitet i form av sol- og vindkraft i energisystemene, både på kontinentet og i Norden, medfører stadig mer volatile kraftpriser. Dette øker verdien av vår regulerbare kapasitet, og TAFJORD har stor fokus på å utnytte disse mulighetene.

Konsernets nettvirksomhet er organisert i det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS. Selskapet, som er et av de største nettselskapene i landet, har i 2014 hatt sitt første driftsår. Erfaringene så langt er gode, og styret er styrket i troen på at man gjennom denne fusjonen har lagt et godt grunnlag for mer effektiv drift av nettet og bedre forsyningssikkerhet. Kraftnettvirksomheten står foran store investeringer de kommende årene, både i ulike nettanlegg og knyttet til myndighetspålegg om innføringen av Avanserte Målesystemer (AMS) i alle målepunkt. Dette krever gode incentiver og stabile rammebetingelser. Dagens inntektsregime er godt, men styret er tilfreds med at NVE arbeider for å forbedre investeringsincentivene i regionalnettreguleringen, samt ser på tiltak som kan bidra til å redusere de store årlige svingningene i inntektsrammen.

Innen energigjenvinning forventer styret full kapasitetsutnyttelse av begge de tilgjengelige ovnslinjene ved anlegget i Ålesund. Tilgangen på avfall er god, og med en ny avfallssilo i drift fra årsskiftet står virksomheten godt rustet i konkurransen om det regionale avfallet. Det forventes en positiv prisutvikling på avfallsbehandling i årene som kommer. Det er igangsatt program for å optimalisere bruk av innsatsfaktorer i rensesprosessene. Dette vil gi bedre økonomi og samtidig bidra til enda bedre rensing. På fjernvarme ventes en stabil vekst i leveransevolumene. Nye byggeforskrifter og økt omfang av lavenergi- og passivhus kan påvirke markedsutviklingen for fjernvarme på sikt. Regjeringens forslag til ny energimerkeordning er imidlertid positivt. Det arbeides kontinuerlig med å søke industrielle samarbeidspartnere med behov for prosessvarme, noe som kan bidra til å øke energiutnyttelsen.

Styret er tilfreds med at TAFJORD nå er godt etablert som den dominerende fiberaktøren i regionen. Trenden med stadig økende kapasitetsbruk akselererer, og styret er trygg på at fiber er den mest fremtidsrettede teknologien for bredbåndstilknytning. De største grunnlagsinvesteringene i infrastruktur er nå gjennomført, og tilknytningskostnadene for nye kunder vil dermed bli redusert. Det ligger et betydelig potensial for økt inntjening gjennom økt kundetetthet i nettet. Partnerskapet med Altibox på innholdstjenester gir tilgang til attraktive produkter og muligheter for å hente skalafordeler. I kombinasjon med en lokal profil og lokal markeds kunnskap gir dette stor markedsmessig slagkraft.

I strømmerket er konkurransen fortsatt særdeles hard. For en middels stor aktør som TAFJORD er det først og fremst de store nasjonale aktørene som oppleves som konkurrenter. Med innføringen av leverandørsentrisk markedsmodell og eventuelt et felles nordisk sluttbrukermarked, forventes det at denne konkurransen forsterkes i årene som kommer.

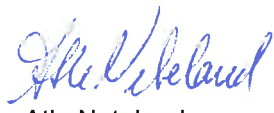
TAFJORD er Nordvestlandets ledende energi- og kommunikasjonskonsern. Mørenett er Nordvestlandets største nettselskap. Styret vil utvikle disse posisjonene videre, og er i så måte åpen for samarbeid og eierskapsdiskusjoner med omliggende energiselskaper.

Styret presiserer at det er usikkerhet knyttet til vurderingene av fremtidige forhold, men mener likevel at det er grunn til generell optimisme når det gjelder konsernets verdiskaping i årene som kommer.

Ålesund, 27. mars 2015

Bjørn Tømmerdal
styreleder

Atle Neteland
nestleder

Harald T. Nesvik
styremedlem

Kristin Krohn Devold
styremedlem

Anne Lise M. Ulla
styremedlem

Hallvar Tafjord
styremedlem
(ansatt valgt repr.)

Per Kåre Skudal
styremedlem
(ansatt valgt repr.)

Erik Espeset
daglig leder

Tafjord Kraft AS

Mor- og konsernregnskap for 2014

TAFJORD konsernet

Resultatregnskap (alle tall i 1 000 kr)

TAFJORD konsernet			Tafjord Kraft AS	
2013	2014		2014	2013
550 444	667 079	Inntekter fra energisalg		
285 208	220 082	Inntekter fra kraftoverføring		
108 011	113 725	Inntekter fra energigjenvinning		
99 010	121 339	Inntekter telekom		
44 277	73 333	Annen driftsinntekt	49 257	43 764
1 086 950	1 195 558	Sum inntekter	49 257	43 764
181 354	403 349	Energikjøp/varekost		
40 915	13 230	Nettleiekostnad		
178 151	176 653	Lønnskostnad	28 261	31 941
177 154	182 518	Avskrivning på varige driftsmidler	11 218	10 217
97	1 942	Nedskr. av varige driftsmidler	0	83
33 508	34 667	Eiendomsskatt og konsesjonsavgifter	70	64
140 511	185 807	Annen driftskostnad	27 353	18 616
751 689	998 164	Sum driftskostnader	66 901	60 921
335 261	197 394	Driftsresultat	-17 645	-17 157
-8 493	-66 980	Resultat fra investering i datterselskap/TS	23 996	178 665
25 628	23 560	Renteinntekt fra foretak i samme konsern	31 176	40 000
		Annen finansinntekt	17 030	1 472
85 227	107 093	Rentekostnad til foretak i samme konsern	3 851	3 782
		Annen finanskostnad	90 106	83 479
-68 091	-150 513	Netto finansposter	-21 754	132 876
267 170	46 881	Ordinært resultat før skattekostnad	-39 399	115 719
140 990	73 370	Skattekostnad på ordinært resultat	-17 088	-16 643
126 180	-26 489	Ordinært resultat	-22 311	132 362
126 180	-26 489	Arsresultat	-22 311	132 362
126 180	-26 489	Majoritetsandel		
0	0	Minoritetsandel		
		Anvendelse av årsresultatet		
		Fond for vurderingsforskjeller	8	-26 740
		Foreslått utbytte	8/9	40 000
		Annen egenkapital	8	-35 571
				80 645
				88 300
				-36 583

TAFJORD konsernet

Balanse (alle tall i 1 000 kr)

TAFJORD konsernet			Tafjord Kraft AS	
2013	2014	Note	2014	2013
Eiendeler				
Anleggsmidler				
Immaterielle eiendeler				
404	0	Programvare under arbeid	0	404
		Utsatt skattefordel	14 587	7 411
17 836	14 143	Goodwill		
7 024	4 854	Organisasjon	4 642	6 299
25 263	18 996	Sum immaterielle eiendeler	19 229	14 114
Varige driftsmidler				
15 897	17 684	Tomter		
1 082 465	1 052 232	Kraftstasjoner og reguleringsanlegg		
468 232	467 558	Forbrennings- og fjernvarmeanlegg		
156 579	157 864	Bygninger	98 723	101 611
78 620	98 517	Anlegg under arbeid	2 991	1 453
731 952	750 134	Nettanlegg		
499 939	575 515	Telefiber, maskin og øvrig driftsløsøre	10 640	10 291
3 033 685	3 119 505	Sum varige driftsmidler	112 355	113 354
Finansielle anleggsmidler				
		Investeringer i datterselskap	1 399 758	1 819 682
		Lån til foretak i samme konsern	1 389 781	1 519 781
		Investeringer i felleskontrollert selskap	348 040	0
418 354	538 260	Investeringer i tilknyttet selskap	2 333	2 481
145 635	140 535	Lån til tilknyttet selskap		
18 526	9 640	Investeringer i aksjer og andeler	4 908	4 758
22 197	8 830	Andre langsiktige fordringer	5 138	5 138
	661	Pensjonsmidler		
604 712	697 926	Sum finansielle anleggsmidler	3 149 959	3 351 840
3 663 660	3 836 427	Sum anleggsmidler	3 281 542	3 479 309
Omløpsmidler				
12 639	13 431	Varer	76	111
Fordringer				
152 374	188 054	Kundefordringer	9 621	9 173
31 023	53 082	Andre fordringer	84 376	118 229
183 397	241 136	Sum fordringer	93 997	127 402
46 734	358 809	Bankinnskudd, kontanter og lignende	321 905	23 018
242 770	613 376	Sum omløpsmidler	415 978	150 531
3 906 430	4 449 803	Sum eiendeler	3 697 520	3 629 840

TAFJORD konsernet

Balanse (alle tall i 1 000 kr)

TAFJORD konsernet			Tafjord Kraft AS	
2013	2014	Note	2014	2013
		Egenkapital og gjeld		
		Egenkapital		
		Innskutt egenkapital		
400 000	400 000	Aksjekapital 8/9	400 000	400 000
111 244	111 244	Overkurs 8/9	111 244	111 244
511 244	511 244	Sum innskutt egenkapital	511 244	511 244
		Opptjent egenkapital		
663 889	539 781	Fond for vurderingsforskjeller 8	439 822	507 239
		Annen egenkapital (majoritets andel) 8/9	146 683	203 635
663 889	539 781	Sum opptjent egenkapital	586 505	710 874
1 175 132	1 051 025	Sum egenkapital 1	1 097 748	1 222 118
		Gjeld		
		Avsetning for forpliktelser		
92 372	167 560	Pensjonsforpliktelser 4	45 338	21 104
16 685	1 036	Utsatt skatt 7		
2 794	2 890	Andre avsetninger for forpliktelser 13/17		
111 852	171 486	Sum avsetning for forpliktelser	45 338	21 104
		Annen langsiktig gjeld		
1 700 000	2 310 556	Obligasjonslån/sertifikatlån 14	1 830 000	1 700 000
470 000	470 000	Ansvarlig lånekapital 14	470 000	470 000
57 796	87 338	Øvrig langsiktig gjeld 14		
2 227 796	2 867 894	Sum annen langsiktig gjeld	2 300 000	2 170 000
		Kortsiktig gjeld		
66 549	74 009	Leverandørgjeld 16	4 400	4 257
124 536	59 976	Betalbar skatt 7	0	0
46 247	54 383	Skyldige offentlige avgifter	2 138	1 986
88 300	40 000	Utbytte/konsernbidrag 8	40 000	88 300
66 019	131 030	Annen kortsiktig gjeld	207 896	122 075
391 650	359 398	Sum kortsiktig gjeld	254 434	216 618
2 731 298	3 398 777	Sum gjeld	2 599 772	2 407 722
3 906 430	4 449 803	Sum egenkapital og gjeld	3 697 520	3 629 840

Ålesund, 27. mars 2015

Styret i Tafjord Kraft AS

Bjørn Tømmerdal
styreleder

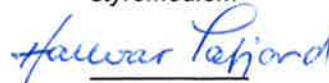

Atle Neteland
nestleder

Kristin Krohn Devold
styremedlem

Harald T. Nesvik
styremedlem

Anne Lise M. Ulla
styremedlem

Per Kåre Skudal
styremedlem
(ansatt valgt repr.)

Hallvar Tafjord
styremedlem
(ansatt valgt repr.)

Erik Espeset
daglig leder

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Kontantstrømoppstilling (alle tall i 1 000 kr)

TAFJORD konsernet			Tafjord Kraft AS	
2013	2014	Note	2014	2013
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
267 170	46 881	Resultat før skattekostnad	-39 399	115 719
-110 106	-124 536	Årets betalte skatt	0	0
-109	-828	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	11
-25	21	Tap/gevinst ved salg av aksjer	0	-25
177 154	182 518	Ordinære avskrivninger	11 218	10 217
184	1 942	Nedskrivning driftsmidler	0	83
7 579	-29 012	Endring i varel., kundeford. og leverandørgjeld	-271	6 425
19 579	-13 870	Forskj. kostn.f pensj. og inn-/utbet. i pensj.ordn.	-5 054	1 425
8 493	66 980	Resultat v/bruk av egenkapital- og bruttometode	-23 996	-178 665
0	6 590	Nedskrivning finansielle anleggsmidler	0	0
-61 998	34 630	Endring i andre tidsavgrensningsposter	73 792	69 145
307 922	171 313	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	16 289	24 334
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
-1 889	-1 628	Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler		-1 889
3 079	1 271	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	135	10
-224 396	-221 891	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-8 292	-6 118
119	3 313	Innbetalinger ved salg av aksjer i andre foretak	16	25
-252 744	-187 806	Utbetalinger ved kjøp av aksjer/andeler i andre foretak	-150	-16
257 265	23 065	Endring i andre investeringer/utlån	134 598	-3 000
-218 566	-383 676	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	126 307	-10 989
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
900 000	1 980 556	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	1 500 000	900 000
-850 000	-1 370 000	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-1 370 000	-850 000
-40 328	0	Netto endring i kassekreditt	0	-40 328
-87 500	-88 300	Utbetalinger av utbytte	-88 300	-87 500
		Innbetalinger av konsernbidrag/utbytte	114 590	87 492
-77 828	522 256	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	156 290	9 663
11 527	309 893	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	298 886	23 009
35 207	48 916	Kontanter og kontantekvivalenter 01.01	23 018	10
46 734	358 809	Kontanter og kontantekvivalenter 31.12	321 905	23 018
2 182		Fisjon/fusjon nettvirksomhet 01.01.2014		
48 916		Korrigert kontanter og kontantekvivalenter 01.01		

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 1 Grunnleggende regnskapsprinsipper - vurdering og klassifisering - andre forhold
(morselskap og konsern)

Årsregnskapet for TAFJORD består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med aksjelov, regnskapslov og god regnskapsskikk gjeldende pr. 31. desember 2014. For å gjøre årsregnskapet lettere å lese, er regnskapsoppstillingene sammendratt i formen. Den nødvendige spesifiseringen er gjort i notene. Notene er følgelig en integrert del av årsregnskapet.

Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Regnskapsprinsippene utdypes nedenfor. Når faktiske tall ikke er tilgjengelige på tidspunkt for regnskapsavleggelsen, tilsier god regnskapsskikk at ledelsen beregner et best mulig estimat for bruk i resultatregnskap og balanse. Det kan fremkomme avvik mellom estimerte og faktiske tall.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler/gjeld som knytter seg til varekretsløpet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Vurdering av omløpsmidler/kortsiktig gjeld skjer til laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er definert som antatt fremtidig salgpris redusert med forventede salgskostnader.

Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler. Vurdering av anleggsmidler skjer til anskaffelseskost. Anleggsmidler som forringes avskrives. Dersom det finner sted en verdiendring som ikke er forbigående, foretas en nedskrivning av anleggsmidlet. Tilsvarende prinsipper legges normalt til grunn for gjeldsposter. Utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på balansedagen.

Det er i henhold til god regnskapsskikk noen unntak fra de generelle vurderingsreglene. Disse unntakene er kommentert i de respektive noter. Ved anvendelse av regnskapsprinsipper og presentasjon av transaksjoner og andre forhold, legges det vekt på økonomiske realiteter, ikke bare juridisk form. Betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare, kostnadsføres.

Konsernkontoavtale

Det foreligger konsernkontoavtale mellom hovedbankforbindelsen på den ene siden og selskaper i TAFJORD på den andre siden. Morselskapet Tafjord Kraft AS er konsernkonto innehaver, mens datterselskapene er underkonto innehavere i konsernkontosystemet. Konsernkonto innehaver og underkonto innehavere er solidarisk ansvarlig for mellomværende mot hovedbankforbindelsen.

Inntektsføring

Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunktet ved salg av varer og tjenester. For anleggskontrakter anvendes løpende inntektsføring. For identifiserte tapsprosjekter, foretas det avsetning for hele det forventede tapet. Valutatap/-gevinst på sikring av kraftsalg (NOK/EUR) regnskapsføres under driftsinntekter.

Med henvisning til norsk regnskapsstandard vedrørende finansielle eiendeler og forpliktelser kan opplyses at selskapet praktiserer sikringsbøker for kontantstrømsikring i henhold til standarden og at verdiendringer ikke regnskapsføres.

Kostnadsføringstidspunkt / sammenstilling

Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter de selskap hvor morselskapet og datterselskap direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Konsernregnskapet viser selskapenes økonomiske stilling, resultat av årets virksomhet og kontantstrømmer som en samlet økonomisk enhet. Det er anvendt enhetlige regnskapsprinsipper for alle selskap som inngår i konsernet. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert.

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Datterselskap er selskap hvor Tafjord Kraft AS har bestemmende innflytelse over finansielle og driftsmessige prinsipper. Morselskapets inntekt fra investering i datterselskap er basert på resultat etter skatt i datterselskapene, med tillegg av inntektsføring av utsatt inntekt og avskrivning på merverdier.

Tilknyttede selskap er selskap hvor Tafjord Kraft AS, direkte eller indirekte, har en eierandel på mellom 20 % og 50 %. Tilknyttede selskaper (TS) er regnskapsført etter egenkapitalmetoden.

Felles kontrollert virksomhet

Med felleskontrollert virksomhet menes virksomhet der et selskap, sammen med ett eller flere andre selskaper, i fellesskap kontrollerer virksomheten.

Andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader i felleskontrollert virksomhet er konsolidert brutto. For andeler i kraftproduserende selskap, er andel av produsert kraft som etter samarbeidsavtale tas ut fra felleskontrollert virksomhet og videreselges av selskapet, inkludert som del av kraftsalgsinntekter.

Andre driftsinntekter (-kostnader)

Vesentlige inntekter og kostnader som ikke har sammenheng med den ordinære virksomheten, klassifiseres som andre driftsinntekter og -kostnader.

Erstatninger/konsesjonskraft

Det ytes ulempeerstatninger og vederlag for bruksrett til vannfall og grunn i form av engangserstatninger, årlige erstatninger og konsesjonskraft. Engangserstatninger aktiveres på anlegg og avskrives. Årlige erstatninger kostnadsføres i resultatregnskapet og uttak av tilkjent konsesjonskraft inngår i posten energisalg.

Immaterielle eiendeler

Det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS har langsiktige konsesjoner i nærområdet på nettdrift og derved salg av nett-tjenester. Verdien av konsesjonene er klassifisert som en immateriell eiendel som skal avskrives lineært over 20 år. I konsernregnskapet elimineres konsesjoner i samsvar med eierandel i Mørenett AS.

Konsernet har balanseført goodwill tilknyttet ulike oppkjøp de siste årene. Merverdier tilknyttet sluttbrukerkunder strøm blir i konsernregnskapet klassifisert som goodwill med avskrivning over 10 år, mens merverdier tilknyttet bredbåndskunder avskrives over 5 år.

Utgifter forbundet med forskning og utvikling kostnadsføres normalt løpende.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Dersom den virkelige verdien av et driftsmiddel er lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke antas å være forbigående, skrives driftsmidlet ned til virkelig verdi. Utgifter forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført. Utgifter ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig, aktiveres. Driftsmidler som erstattes, kostnadsføres.

Et driftsmiddel anses som varig dersom det har en økonomisk levetid på over 3 år, samt en kostpris på over kroner 15.000. Renter som knytter seg til anlegg under oppføring blir aktivert som en del av kostprisen. Kostpris for egentilvirkede varer er direkte materialer, direkte lønn samt andel av indirekte tilvirkningskostnader, mens kostpris for kjøpte driftsmidler er anskaffelseskost.

Avskrivninger

Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris. Tilsvarende prinsipper legges til grunn for immaterielle eiendeler. Avskrivningene er klassifisert som ordinære driftskostnader.

Varelager

Varelageret er oppført til kostpris, redusert for ukurans.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

TAFJORD konsernet Mor- og konsernregnskap for 2014

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Selskapet og konsernet har en ytelsesbaserte pensjonsordning for sine ansatte. Ytelsesordningen reguleres i henhold til regelverket for offentlig pensjon. Konsernet har også en innskuddsordning gjennom et felleskontrollert selskap som innkonsolideres. Innskuddsordningen blir håndtert i samsvar med lov om obligatorisk tjenestepensjon.

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonen fastsettes normalt som en andel av den ansattes sluttlønn. Ansatte som ikke har full opptjening vil få sin pensjon redusert forholdsmessig. Full opptjeningstid i den offentlige ytelsesordningen er 30 år.

Årets netto pensjonskostnader i ytelsesordningen inngår i posten lønns- og personalkostnad i resultatregnskapet, og består av summen av årets pensjonsopptjening og nettorente på pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse. Netto forpliktelse er beregnet med utgangspunkt i nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser (utover Folketrygdens ytelser) som den ansatte har opptjent pr. 31.12, fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Netto pensjonsforpliktelser på underfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig rentefri gjeld, mens eventuelle netto pensjonsmidler på overfinansierte ordninger er balanseført som langsiktig rentefri fordring dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes.

Pensjonsforpliktelsene er beregnet med utgangspunkt i anbefalinger fra Norsk Regnskapsstiftelse og tilfredsstillende kravene i IAS 19 blant annet når det gjelder diskonteringsrente, avkastningsrente, forventet lønnsvekst og G regulering. Det benyttes ikke korridorløsning. Alle estimatavvik, både i forhold til forpliktelser og midler, amortiseres umiddelbart og føres mot egenkapitalen. Beregningene er utført av kvalifisert aktuar, og er basert på lineær opptjeningsmodell. Spesifikasjon av pensjonskostnad og forpliktelser er vist i note 4.

Utsatt skatt og skattekostnad

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregningen benyttes nominell skattesats. Positive og negative forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Visse poster vurderes likevel særskilt, herunder pensjonsforpliktelser. Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Årets skattekostnad består av endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel, sammen med betalbar skatt for inntektsåret.

Grunnrente er et eget skattefundament innen kraftproduksjon, og skatt på grunnrente skal i utgangspunktet beregnes og behandles for hvert enkelt kraftverk med merkeytelse over 5.500 kVA. Denne skatt kommer i tillegg til alminnelig skatt på overskudd.

Grunnrenteskatten utgjør 30 % av netto grunnrenteinntekt ved det enkelte kraftverk. Eventuell negativ grunnrenteinntekt pr. kraftverk kan fremføres mot senere positiv grunnrenteinntekt med renter i samme eller andre eide kraftverk. Denne inngår da som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skattefordel i grunnrentebeskatningen, sammen med utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller vedrørende driftsmidler i kraftproduksjonen. Utsatt skattefordel knyttet til negativ grunnrenteinntekter og grunnrenteskatt på midlertidige forskjeller blir aktivert for kraftverk som er i skatteposisjon eller vil komme i skatteposisjon innen en definert tidshorisont (5-10 år). Ved beregningen benyttes nominell skattesats.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. *Kontanter* og *kontantekvivalenter* omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 2 – Krafthandel

Regnskapsmessig behandling av kontrakter

Selskapet har bygget opp to kontraktporteføljer – produksjon og trading. Målet for produksjonsporteføljen er å avdempe virkningen av prissvingninger i kraftmarkedet, samt å oppnå høyest mulig avkastning ved ønsket risiko. For trading-porteføljen er målet høyest mulig avkastning innenfor definerte risikorammer.

Krafthandelen består av kjøp og salg i spot-markedet i kombinasjon med sikring gjennom finansielle kontrakter. I den finansielle handelen benyttes både standardiserte terminkontrakter og opsjoner mot den nordiske kraftbørsen Nasdaq, standardiserte og spesielle bilaterale prissikringsavtaler, samt bilaterale opsjoner. Ved bruk av opsjoner blir opsjonspremien kostnadsført i leveringsperioden.

Produksjonsporteføljen er en ren sikringsportefølje og har 2-3 års horisont. Verdsetting av denne er utfra porteføljeprinsippet hvor kontraktsmassen vurderes mot produksjonskost. I den grad det samlet fremkommer urealisert tap kostnadsføres disse.

Tradingporteføljen vurderes mot markedspriser og verdsettes samlet etter laveste verdis prinsipp på balansetidspunktet.

Pr. 31.12.2014 har selskapet slike kontrakter i produksjonsporteføljen:

Kontraktsvolum i GWh	2015-2018	2019-2020
Salg	1 266	192
Kjøp	92	0
Netto salg	1 174	0

Kontraktsvolum for perioden 2019 - 2020 er kun konsesjonskraft

Etter vurdering av TKP's kjøps- og salgskontrakter, samt egen produksjon, har en ikke funnet det nødvendig å foreta noen tapsavsetninger.

I overnevnte vurdering er selvkost (konsesjonskraftpris for år 2015) for egenproduksjon lagt til grunn. Kontraktpriser og Nasdaq's noterte markedspriser pr. 31.12.2014 er lagt til grunn for kontrakter og usolgt overskuddsvolum.

Spesielle kraftleveringsforpliktelser

Selskapet har forpliktelse til å levere 88 GWh konsesjonskraft årlig til kommuner knyttet til kraftutbygging i Tafjord-vassdraget. Som deleier i Øvre Otta - vassdraget har selskapet også årlige konsesjonskraftforpliktelser på i størrelsesorden 6,6 GWh til Skjåk kommune. Levering skjer til gjeldende konsesjonskraftpris. Selskapet har evigvarende fallrettigheter.

Magasinbeholdninger

Det foretas ingen balanseføring av magasinbeholdninger. Vannbeholdningen ved årets slutt vil imidlertid ha betydning for fremtidig produksjonsevne og dermed for fremtidige salgsinntekter eller kraftkjøpskostnader.

Våre magasinbeholdninger viser slik utvikling:

	2014	2013	2012	2011	2010
Vannbeholdning i GWh pr. 31.12.	489	515	493	591	306
Magasinfylling i prosent	55	58	56	67	35
Årets produksjon i GWh	1 191	1 254	1 509	1 257	1 090

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

Regnskapsmessig behandling av sluttbrukeromsetningen

Sluttbrukeromsetningen innen strømsalg er delt inn i porteføljer og risikogrupper.

Risiko knyttet til de ulike porteføljer vurderes fortløpende, og det gjøres avsetninger for evt. tap pr. portefølje og risikogruppe.

Tafjord Marked AS har ansvar for salg og leveranse av strøm- og telecomprodukter til bedrifts- og privatmarkedet. Risiko for Tafjord Marked AS i denne forbindelse er avgrenset til normal markeds- og kredittrisiko.

Elsertifikater

Konsernet har en forpliktelse til å levere elsertifikater ved kraftsalg. Forpliktelsen gjøres opp ved levering av elsertifikater 1. april i påfølgende år.

Måling av forpliktelsen er basert på kostpris på sertifikater i beholdning, justert for kjøp og «bruk» av sertifikat gjennom året. Om forpliktelsen til å levere sertifikater er høyere enn beholdning av sertifikater vil overskytende forpliktelse presenteres som en gjeldspost i balansen.

Selskapet inngår også terminkontrakter på kjøp av elsertifikater for å sikre kommende års forventede forpliktelser (terminer med levering i 2015, 2016, 2017 og 2018). Disse terminene balanseføres ikke, men det gjøres en løpende vurdering av om kontraktene er tapsbringende (tapskontrakter).

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 3 - Segmentinformasjon

Konsernets virksomhet (TAFJORD) er organisert i ulike datterselskaper, samt felleskontrollerte virksomheter som egne økonomiske enheter. For nevnte selskaper foreligger det adskilt finansiell informasjon om forretningsvirksomheten, og som ledelsen følger opp.

Inndeling av konsernet i driftssegmenter omfatter i hovedsak følgende segment:

1. Vannkraft dekker all energiproduksjon og krafthandel knyttet til vannkraft.
2. Energigjenvinning omfatter gjenvinning av restavfall til fjernvarme og varmekraft, samt distribusjon av fjernvarme.
3. Strøm omfatter markedsføring og salg av strøm til kunder i Møre og Romsdal.
4. Telekom omfatter fiberinfrastruktur, samt markedsføring og salg av bredbåndstjenester til kunder i Møre og Romsdal.
5. Kraftnett og tekniske tjenester omfatter distribusjon av strøm til kunder i 12 kommuner på Sunnmøre og deler av Nordfjord. I tillegg kommer tekniske tjenester som leveres til andre interne virksomhetsområder og det eksterne markedet.
6. Støttefunksjoner omfatter konsernledelse og felles stabstjenester til datterselskap og det felleskontrollerte selskapet Mørenett.

Alle tall i tabelloppsettet nedenfor er iht NGAAP og elimineringskolonnen angir interne transaksjoner mellom segmentene.

(alle tall i hele 1 000 kr)

	TAFJORD	Vannkraft	Energi gjenvinning	Strøm	Telekom	Kraftnett og tekniske tjenester	Støtte funksjoner	Eliminering
Driftsinntekter	1 122 225	640 970	113 725	323 281	150 089	239 289	0	-345 129
Andre driftsinntekter	73 333	7 330	215	15 089	14 896	53 042	49 257	-66 495
Totale driftsinntekter	1 195 558	648 300	113 940	338 370	164 985	292 330	49 257	-411 623
EBITDA	381 853	200 321	48 554	19 201	42 395	77 810	-6 427	0
Av-/nedskrivninger	184 459	48 006	34 227	460	32 636	55 907	11 218	2 005
Driftsresultat	197 394	152 314	14 327	18 741	9 759	21 903	-17 645	-2 005
Investeringer*	253 062	13 295	59 450	383	103 798	67 844	8 292	0
Sysselsatt kapital	3 576 948	1 694 870	536 326	66 737	510 866	817 241	3 075 844	-3 124 934

*) Ekskl. investeringer i aksjer og andeler i andre foretak / TS

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 4 Lønns- og personalkostnader / antall ansatte / godtgjørelser/ pensjon / lån til ansatte (mor og konsern)

(alle tall i hele 1 000 kr)

	Konsern		Mor	
	2014	2013	2014	2013
Personalkostnader				
Lønninger	170 050	159 628	23 076	23 274
Folketrygdavgift	25 411	22 628	3 887	3 523
Pensjonskostnader	1 081	23 321	-907	3 082
Aktiverte personalkostnader	-27 482	-35 135		
Andre lønns- og personalkostnader	7 592	7 709	2 206	2 063
Personalkostnader	176 653	178 151	28 261	31 941

Gjennomsnittlig antall årsverk (inkl. andel Mørene AS i 2014)

	2014	2013	2014	2013
	252	247	33	33

Ytelser til ledende ansatte	Lønn	Bonus	Arlig kostnad pensjon	Annen godtgj.
Stig Falling - daglig leder Tafjord Kraftproduksjon AS	1 199	19	239	10
Odd Helland - daglig leder Tafjord Kraftvarme AS	1 205	59	0	10
Gunnar Hareide - daglig leder Tafjord Marked AS	1 220	71	593	10
Terje Søvikhagen - økonomi- og finansdirektør Tafjord Kraft AS	1 203	17	196	10
Kari Løken - kommunikasjonssjef Tafjord Kraft AS	866	17	191	10
MayBrit Tømmervik - organisasjonssjef Tafjord Kraft AS	885	17	252	10

Konsernsjefen er ansatt på fastlønn og har ingen bonus- eller opsjonsordning. Ansettelsesavtalen med konsernsjef inneholder bestemmelser som innebærer mulighet for fratredelse i stillingen ved fylte 62 år. Ved fratredelse vil pensjonsbestemmelser som gir kompensasjon for 66 prosent av lønn gjelde frem til fylte 67 år, fra hvilket tidspunkt vedtektene i selskapets kollektive pensjonsordning gjøres gjeldende. Den kollektive pensjonsordningen gir en pensjon på 66% av pensjonsgrunnlaget - sistnevnte begrenset oppad til 14 G for konsernsjef, samtidig som pensjonen avkortes for eventuell manglende full opptjeningstid fra fylte 67 år.

De tre daglige lederne i datterselskapene i TAFJORD kan også velge å ta ut førtidspensjon. Kompensasjonen ved eventuelt uttak av førtidspensjon er satt til 66% av lønn. I motsetning til konsernsjef har disse i dag en prestasjonsbasert bonusordning på inntil 6 % av grunnlønn.

Ingen ledende ansatte har lån i TAFJORD konsernet.

Øvrige ansatte har lån som beløper seg til 0,55 mill. kr. Lånemassen er knyttet til ansattes boligbygging i Tafjord og er rente og avdragsfritt. Alle lånene er sikret ved pant i fast eiendom. Øvrige ansatte har en bonusordning innenfor en maksimal ramme på 24 000 kr. Denne er avvirket fra og med 2015.

Ytelser til styremedlemmer	Honorar	Annen godtgj.
Atle Neteland - nestleder	Honoraret tilfaller arbeidsgiver	
Harald Tom Nesvik - styremedlem	103	0
Anne Lise M. Ulla - styremedlem	102	0
Kristin Krohn Devold - styremedlem	101	0
Per Kåre Skudal - styremedlem ansattvalgt	101	0
Bjørnar Dahle - styremedlem ansattvalgt til 30/6	49	0
Hallvar Tafjord - styremedlem ansattvalgt fra 1/7	62	0
Stein Blindheim - vara styremedlem ansattvalgt	5	0

Revisor	Konsern		Morselskap	
	2014	2013	2014	2013
Lovpålagt revisjon	961	1 143	265	332
Andre attestasjonstjenester	173	135	57	55
Skatterådgivning	3	137	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	99	587	85	0
SUM	1 237	2 002	407	387

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Pensjonskostnader - midler og forpliktelser

Tafjord Kraft AS og datterselskapene har en kollektiv ytelsespensjonsordning i BKK Pensjonskasse. Det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS, som blir konsolidert inn i TAFJORD-konsernet med sin 53,66 % andel, har både en innskuddsordning og en ytelsesordning for sine ansatte. Innskuddsordningen omfatter i første rekke ansatte som 01.01.2014 kom fra Tussa Nett AS, og utgjør 5 % for lønn mellom 1 og 6 G (G=grunnbeløpet i Folketrygden) og 8 % for lønn mellom 6 og 12 G. Ytelsesordningen gjelder i hovedsak tidligere ansatte i Tafjord Kraftnett AS og denne ordningen ligger fortsatt i BKK Pensjonskasse. Det er Gabler AS som administrerer BKK Pensjonskasse og ytelsespensjonsordningen regnskapsføres i henhold til IAS 19. Årlig aktuarberegning utføres av aktuar i Gabler AS.

Ytelsesplan i sikret ordning

Ytelsesplanen omfatter alders-, uføre-, etterlatte- og barnepensjon. Den gir de ansatte en bestemt fremtidig pensjonsytelse basert på antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Alderspensjonen utgjør ved full opptjening 66 % av pensjonsgrunnlaget for lønn opp til 12G. Alle født i 1943 eller senere vil få pensjonen sin levealdersjustert, noe som kan føre til en pensjonsutbetaling som er mindre enn 66 % av pensjonsgrunnlaget. Pensjonen er en bruttoordning og reguleres i henhold til regelverket for offentlig pensjon. Ordningen finansieres ved at medlemmene innbetaler 2 % av pensjonsgrunnlaget. Øvrig pensjonspremie dekkes av arbeidsgiver.

Ytelsesplan i usikrede ordninger

De usikrede ordningene består av AFP, samt en driftspensjonsordning for enkelte ansatte med lønn mellom 12 G og 14 G. Disse er vist samlet under betegnelsen usikrede ordninger. Gammel AFP-ordning, inngått før 31.12.2010 og hvor arbeidsgiver finansierer 25 % av pensjonen - i tillegg til en årlig medlemspremie, blir avsluttet i 2015. Fra 01.01.2016 finansieres alle AFP-uttak 100 % av arbeidsgiver.

Estimatavvik

Det benyttes ikke korridorløsning for estimatavvik. Alle estimatavvik, både i forhold til forpliktelser og midler, amortiseres umiddelbart og føres mot egenkapitalen. For pensjonsmidlene settes avkastningsrenten lik diskonteringsrenten ved inngangen til året. Den faktiske avkastning på pensjonsmidlene i 2014 ble 7,9 % - hvorav 3,8 % er ført som estimatavvik/aktuariell gevinst direkte mot egenkapital, mens 4,1 % er ført som avkastning/reduisert pensjonskostnad i resultatregnskapet.

Planendringer

Planendringer resultatføres. I aktuarberegningen for 2014 er levealdersjustering i tjenstepensjonsordningen innarbeidet for årskullene født etter 1953, individuell garanti for de som er født i 1958 eller tidligere og beregning av ny uføreordning fra 01.01.2015. Effekten av levealdersjustering i alderspensjonen fra folketrygden for alle årskull, og for årskullene 1943 - 1953 i tjenstepensjonsordningen, er innarbeidet i tidligere år. Individuell garanti er en garanti som delvis skjermer de som er født i 1958 eller tidligere fra effekten av levealdersjustering. Den nye uføreordningen som innføres fra 01.01.2015 antas å redusere arbeidsgivers fremtidige forpliktelser, men samtidig øke folketrygdens andel av den årlige kostnaden. Levealdersjustering og endring i uføreordningen medfører at pensjonskostnaden for sikret ordning reduseres med 26,8 mill kr i 2014. Individuell garanti øker pensjonskostnaden for usikret ordning med 4,7 mill. kr

Økonomiske forutsetninger

TAFJORD har vurdert at markedet for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) tilfredsstillende kravene i IAS 19.83 til foretaksobligasjoner med høy kvalitet og dypt marked. Per 31.12.2014 har TAFJORD benyttet en diskonteringsrente på 2,4 % , noe som er 0,1 % høyere enn den endelige anbefaling fra Norsk Regnskapsstiftelse. Dette gir isolert en lavere forpliktelse for TAFJORD. På den annen side er forventet langsiktig lønns- og pensjonsvekst satt 0,5 % høyere i TAFJORD enn den endelige anbefaling. Dette gir høyere forpliktelse for TAFJORD. Totalt vil disse virkningene oppveie hverandre og nettoeffekten er ikke vurdert å være betydelig.

Demografiske forutsetninger

TAFJORD har i pensjonsberegningene i en rekke år brukt Gablers dynamiske dødelighetsgrunnlag GAP07. I forbindelse med at Finanstilsynet innførte K2013 som dødelighetsgrunnlag for forsikringsordninger vurderte Gabler GAP07 mot faktisk observert dødelighet i medlemsbestanden. Beregningene underbygger at GAP07 er et forventningsrett dynamisk dødelighetsgrunnlag i forhold til krav i Norsk Regnskapsstiftelses veiledning for pensjonsforutsetninger.

Kurvet reallønnsvekst

Forventet lønnsvekst lagt til grunn i TAFJORD sine pensjonsberegninger bygger på Gablers regresjonsmodell. Modellen bruker alder som en forklaringsvariabel for reallønnsutvikling til arbeidstakere. Sammenhengen mellom alder og reallønnsutvikling kan forklares blant annet med at de unge gjør flere lønns hopp enn de eldre arbeidstakerne. Basert på historiske bestandsdata i pensjonskassen er det utledet en tilpasset lønnskurve som viser at den gjennomsnittlige reallønnsveksten for ansatte i TAFJORD er fallende med alder. Denne kurven legges til grunn for aktuarielle beregninger. Beregninger viser at kurvet lønnsvekst gir lavere pensjonsforpliktelse enn lineær lønnskurve.

Pensjonsmidler i BKK Pensjonskasse

BKK Pensjonskasse fikk en avkastning i 2014 på 7,9 prosent (251 mill. kr) mot en indekssavkastning på 7,4 prosent. Meravkastningen ble 16 mill. kr i forhold til indeks. Aksjeksponeringen er 38,2 prosent, mens bufferkapitalen er 527 mill. kr. Dette er 44 mill. kr mer enn ved forrige årsskifte. Samlet tapspotensial med korrelasjon er beregnet til 68 prosent av bufferkapitalen og vurderes å være en akseptabel risikosituasjon. Kapitaldekningen er på 13 % av risikovektet balanse, hvor minimumskravet er 8 %. Forvaltningskapitalen var 3 368 mill. kr. I 2014 betalte TAFJORD halv årspremie til pensjonskassen.

Risikovurdering av ytelsesbaserte ordninger

Gjennom ytelsesbaserte ordninger er konsernet påvirket av en rekke risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og fremtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er beskrevet under:

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Forventet levetid

Konsernet har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte livet ut. Økning i forventet levealder blant medlemsmassen medfører en økt forpliktelse for konsernet.

Avkastningsrisiko

Konsernet blir påvirket ved en endring i faktisk avkastning på pensjonsmidlene som vil medføre endring i netto forpliktelse.

Inflasjons- og lønnsvekstrisiko

Konsernets pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutviklingen er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for konsernet.

Renterisiko

Ved neddiskontering av pensjonsutbetalinger brukes markedsrenter. Generelt lavt eller fallende rentenivå øker brutto pensjonsforpliktelse for konsernet, mens økende rentenivå reduserer forpliktelsene.

I den tallmessige delen av pensjonsnoten under finnes en oversikt over antall aktive medlemmer og pensjonister for hhv sikret og usikrede ytelsesordning, samt innskuddsordningen.

De aktuarmessige beregningene bygger på følgende forutsetninger:

	2014	2013
1. Diskonteringsrente	4,1 %/2,4 %	3,8 %/4,1 %
2. Forventet avkastning	4,1 %	3,8 %
3. Forventet lønnsvekst	3,25 %	3,75 %
4. Forventet G-regulering	3,0 %	3,5 %
5. Forventet regulering av pensjoner under utbetaling	2,25 %	2,75 %
6. Uttakstilbøyelighet AFP	10,0 %	10,0 %
7. Uttakstilbøyelighet direktørpensjon v/62 år	50,0 %	50,0 %
8. Demografiske forutsetninger	Gap07/K63	Gap07/K63

I forutsetningene i pkt. 1 over, hvor det er oppgitt to %-satser for samme år, benyttes det første for kostnaden og det siste for forpliktelsene i utgående balanse.

I pkt. 8 betyr betegnelsen Gap07 Gablers dynamiske dødelighetstabeller fra 2007, mens K63 er uføretabeller.

(alle tall i hele 1 000 kr)	Tafjord Kraft AS total		Tafjord Kraft AS sikret		Tafjord Kraft AS usikret	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Dato for regnskapsavslutning						
A. Periodens pensjonskostnad						
Årets pensjonsopptjening (Service Cost)	2 873	2 393	2 743	2 077	130	316
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	405	337	387	293	18	45
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	4 422	4 128	4 078	3 812	344	316
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-3 599	-3 201	-3 599	-3 201	0	0
Resultatført planendring	-3 567	0	-4 181	0	614	0
Medlemsinnskudd	-430	-433	-430	-433	0	0
Resultatført pensjonskostnad	104	3 225	-1 002	2 548	1 106	677
B. Balanseført pensjonsforpliktelse						
DBO ved periodens slutt	145 347	111 293	123 700	102 093	21 647	9 199
Midler ved periodens slutt	100 008	90 188	100 008	90 188	0	0
Balanseført pensjonsforpliktelse inkl arb.g.avgift	45 338	21 104	23 692	11 905	21 647	9 199
C. Avstemming pensjonsforpliktelse						
Pensjonsforpliktelse i inngående balanse	21 104	24 882	11 905	16 291	9 199	8 591
Resultatført pensjonskostnad	104	3 225	-1 002	2 548	1 106	677
Aktuarielt tap (gevinst) ført mot egenkapital	29 289	-5 203	15 835	-6 934	13 454	1 732
Innbetalinger inkl arb.g.avg.	-3 307	-222	-3 046	0	-261	-222
Utbet. pensjon over drift ekskl. arb.g.avgift	-1 851	-1 578	0	0	-1 851	-1 578
Balanseført pensjonsforpl. ved periodens slutt	45 338	21 104	23 692	11 905	21 647	9 199
D. Medlemsstatistikk						
Antall aktive medlemmer			32	35	31	35
Antall pensjonister			62	65	3	3

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

(alle tall i hele 1 000 kr)	Tafjord Konsern total		Tafjord Konsern sikret		Tafjord Konsern usikret	
Dato for regnskapsavslutning	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
A. Periodens pensjonskostnad						
Årets pensjonsopptjening (Service Cost)	12 479	17 054	11 710	14 361	769	2 694
Arbeidsgiveravgift av årets opptjening	1 759	2 374	1 651	1 998	108	376
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	15 315	17 357	14 263	15 407	1 051	1 950
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-12 257	-11 969	-12 257	-11 969	0	0
Resultatført planendring	-14 041	0	-21 013	0	6 972	0
Resultatført nettoforpliktelse ved oppgjør	-323		-256		-67	
Medlemsinnskudd	-2 362	-2 826	-2 362	-2 826	0	0
Resultatført pensjonskostnad ytelsesordning	570	21 992	-8 264	16 972	8 834	5 020
Resultatført pensjonskostnad innskuddsordning	2 104		1 309		796	
Resultatført pensjonskostnad begge ordninger	2 674	21 992	-6 955	16 972	9 630	5 020
B. Balanseført pensjonsforpliktelse						
DBO ved periodens slutt	503 817	446 447	454 317	414 843	49 499	31 604
Midler ved periodens slutt	337 141	355 157	337 141	355 157	0	0
Balanseført pensjonsforpliktelse inkl arb.g.avgift	166 676	91 290	117 177	59 686	49 499	31 604
C. Avstemming pensjonsforpliktelse						
Pensjonsforpliktelse i inngående balanse	77 474	144 433	49 983	91 889	27 491	52 543
Resultatført pensjonskostnad	570	21 992	-8 264	16 972	8 834	5 020
Aktuarielt tap (gevinst) ført mot egenkapital	103 868	-70 796	87 121	-49 175	16 747	-21 621
Innbetalinger inkl arb.g.avg.	-12 106	-536	-11 664	0	-442	-536
Utbet. pensjon over drift ekskl. arb.g.avgift	-3 131	-3 803	0	0	-3 131	-3 803
Balanseført pensjonsforpl. ved periodens slutt	166 676	91 290	117 177	59 686	49 498	31 604
Balanseført pensjonskompensasjon	884	1 083				
Sum pensjonsforpliktelse ved periodens slutt	167 560	92 372				

TAFJORD har en eierandel på 53,66 % i det felleskontrollerte selskapet Mørenett AS. Dette selskapet har både en ytelsesordning og en innskuddsordning for sine ansatte og TAFJORD konsernets andel i begge ordningene er innarbeidet i tabellen ovenfor. Sum pensjonsforpliktelse ved periodens slutt, jfr. nærmeste tabell over, inkluderer også langsiktig pensjonskompensasjon knyttet til tidligere ansatte i TAFJORD etter en virksomhetsoverdragelse 1. november 2013.

Mørenett har i tillegg premiefond og innskuddsfond hvor TAFJORD sin andel er ført opp som langsiktig fordring i regnskapet.

D. Medlemsstatistikk (innbefatter alle aktive også i Mørenett AS)				
Antall aktive medlemmer ytelsesordning (BKK P)	253	249	249	244
Antall aktive medlemmer innskuddsordning (Mørenett)	119		119	
Antall pensjonister	169	167	10	14

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 5 Varige driftsmidler - Morselskap

(alle tall i hele 1 000 kr)

	31.12.2014		31.12.2013		
	Organisasjon/ Immateriell eiendel	Bygninger	Transport- midler	Maskiner/ inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01	7 853	138 824	298	44 260	191 235
Tilgang kjøpte driftsmidler		2 005	431	4 722	7 158
Avgang			-298		-298
Anskaffelseskost 31.12	7 853	140 829	431	48 981	198 094
Årets aktiverte lånekostnader	15				15
Akk. av-/nedskrivninger pr. 01.01	1 554	37 213	151	34 116	73 034
Akkumulerte avskrivninger 31.12	3 211	42 105	194	38 742	84 252
Akk. avskrivninger v/avgang 31.12			-163		-163
Akkumulerte nedskrivninger 31.12					0
Balanseført verdi pr. 31.12	4 642	98 723	401	10 240	114 005

I tillegg kommer anlegg under arbeid pr. 31.12.2014 for morselskapet på 2,991 mill. kr.

Årets avskrivninger

Årets nedskrivninger

Økonomisk levetid
Avskrivningsplan

	1 657	4 892	43	4 626	11 218	10 217
Inntil 5 år Lineær					-	-
Inntil 8 år Lineær						
Inntil 50 år Lineær						
Inntil 8 år Lineær						

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 6 Varige driftsmidler - Konsern

(alle tall i hele 1 000 kr)

	31.12.2014	31.12.2013
Tomter	15 897	4 720 831
Bygninger	218 011	82 632
Teleffiber/ maskiner/ øvrige	851 917	1 063
Kraftverk/ reg. anlegg	1 720 974	0
Fjernvarme- og forbr. anlegg	790 967	181 713
Nettanlegg	1 301 858	-9 697
Egenutviklet programvare /FOU/Org	16 789	4 976 543
Goodwill	60 129	134 609
Sum	4 976 543	4 720 831
Tilgang kjøpte driftsmidler	3 621	82 632
Tilgang leasede driftsmidler	5 352	1 063
Fisjon/fusjon nettvirksomhet 01.01.2014	1 777	0
Tilgang egentilvirkede driftsmidler	64 489	181 713
Avgang	-4 440	-9 697
Anskaffelseskost 31.12	17 684	4 976 543
	226 984	5 153 861
	1 736 474	61 270
	824 702	15 398
	350	1 011
	605	2 147
Årets akt. lånekostnader på egentilvirkede driftsmidler		
Akk. av-/nedskrivninger pr. 01.01	61 432	1 826 095
Fisjon/fusjon nettvirksomhet 01.01.2014	1 136	-64 459
Akkumulerte avskrivninger 31.12	65 071	1 990 085
Akk. avskrivninger v/avgang 31.12.	4 050	-6 734
Akkumulerte nedskrivninger 31.12	157 864	13 260
Balansført verdi pr. 31.12	17 684	2 979 931
	1 052 232	4 854
	467 558	14 143
	750 134	3 039 983
	46 232	182 518
	34 409	1 942
	45 789	3 693
	43 411	
	1 942	
Årets avskrivninger		
Årets nedskrivninger		
Økonomisk levetid	Inntil 50 år	Inntil 10 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær
	Inntil 75 år	Inntil 5 år
	Lineær	Lineær
	Inntil 50 år	Inntil 35 år
	Lineær	Lineær
	Inntil 20 år	Inntil 10 år
	Lineær	Lineær

I tillegg kommer anlegg under arbeid og programvare under arbeid med kr 98,5 mill. kr.

Konsernet leier fiberanlegg på langsiktige avtaler på inntil 20 år. Disse er klassifisert som finansielle leieavtaler og aktiveres og avskrives over leieperioden. Bokført verdi på disse anlegg er 83,2 mill. kr pr. 31.12.2014. Årets avskrivning er 3,5 mill. kr.

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 7 Skatt (morselskap og konsern)
 (alle tall i hele 1 000 kr)

	Konsern		Mor	
	2014	2013	2014	2013
Betalbar skatt fremkommer slik:				
Ordinært resultat før skattekostnad			-39 399	115 719
Permanente forskjeller			106	150
Pensjon ført mot egenkapital			-29 288	5 203
Resultatandel vedr. investering i datterselskap og tilknytt selskap			-23 996	-178 665
Mottatt konsernbidrag			66 000	61 371
Endring midlertidige forskjeller			24 662	-3 778
Grunnlag betalbar skatt			-1 915	0
Skatt 27%/28%%			0	0
Årets skattekostnad fremkommer slik:				
Betalbar skatt på årets resultat	37 325	65 920	0	0
Betalbar grunnrenteskatt	37 025	59 271		
Brutto endring utsatt skatt	-17 774	34 169	-7 176	1 332
Skatt på mottatt konsernbidrag			-17 820	-16 570
Endring utsatt skatt grunnrenteskatt	1 986	744		
Utsatt skatt vedrørende EK-justering	14 812	-19 115	7 908	-1 405
Diverse korreksjoner tidligere år	-5	0	0	0
Årets totale skattekostnad	73 370	140 990	-17 088	-16 643
Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Betalbar skatt på årets resultat	22 982	65 920	0	0
Samordning av fellesskatt mot naturressursskatt	-16 376	-16 844		
Naturressursskatt	16 376	16 844		
Betalbar grunnrenteskatt	37 025	59 271		
Skattefunn	-32			
Skyldig skatt tidligere år	0	4		
Sum betalbar skatt	59 976	125 196	0	0
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt:				
Forskjeller som utlignes:				
Anleggsmidler	190 661	131 163	-5 040	-4 241
Omløpsmidler	-16 557	-12 855	-250	-250
Gevinst- og tapskonto	-2 416	-1 897	-1 483	-1 854
Andre midlertidige forskjeller	-55 644	-11 691		
Underskudd til fremføring	-1 920	-6	-1 915	0
Sum	114 124	104 715	-8 688	-6 345
Utsatt skatt (+)/ -fordel (-)	30 813	28 273	-2 346	-1 713
Forskjeller som ikke utlignes:				
Pensjonsforpliktelser	-166 015	-91 290	-45 338	-21 104
Sum	-166 015	-91 290	-45 338	-21 104
Utsatt skattefordel	-44 824	-24 648	-12 241	-5 698
Netto utsatt skattefordel (27%)	-14 011	3 625	-14 587	-7 411
Utsatt skatt grunnrente (31%)	15 046	13 060		
Sum utsatt skatt	1 036	16 685		
Sammenheng mellom skattekostnad og skatt beregnet av resultat før skatt:				
27%/28% av resultat før skatt eks. innt. på inv. i DS	13 690	76 468	-17 117	-17 625
Effekt av permanente forskjeller	20 673	3 271	29	42
Effekt av endring skattesats til 27 % på utsatt skatt	0	1 481		312
Effekt av forskjell mellom sats årets skatt og utsatt skatt	0	-247		628
Effekt av kostnad grunnrenteskatt	39 011	60 015		
Diverse korreksjoner tidligere år	-5	0	0	0
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	73 370	140 990	-17 088	-16 643
Effektiv skattesats	157 %	53 %		

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Grunnrentebeskatning

Følgende tilleggsinformasjon kan gis omkring konsernets grunnrentebeskatning, utover det som fremgår av note 1:

	Sum kraftverk med negativ framførbar grunnrente- inntekt	Sum kraftverk med positiv grunnrente- inntekt
(tall i hele mill. kr.)		
Saldo neg. grunnrenteinntekt 01.01.14	-40,5	-
Renter av neg. grunnrenteinntekt 01.01.14	-1,0	-
Grunnrenteinntekt 2014 (- = negativ)	4,4	123,9
Akk. saldo neg. grunnrenteinntekt 31.12.14	-37,1	-
Grunnlag grunnrenteskatt	-	119,4
Betalbar grunnrenteskatt 2014	0	37,0

Total utsatt skattgjeld knyttet til grunnrente er pr. 31.12.2014 balanseført med 15,0 mill.kr. Av dette utgjør utsatt skattefordel knyttet til negativ grunnrenteinntekt 11,49 mill. kroner, mens utsatt skatteforpliktelse knyttet til midlertidige forskjeller i grunnrenteskatt utgjør 26,5 mill.kroner.

Det foretas løpende simuleringer av hvert enkelt kraftverk med prisbaner og øvrige forutsetninger som vi anser som realistiske. Vi forutsetter nå at alle TAFJORD sine kraftverk, som blir berørt av grunnrentebeskatningen, kommer i grunnrenteoposisjon innenfor en tidshorisont på 5 - 10 år.

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 8 Egenkapital for Tafjord Kraft AS (morselskap)

(alle tall i hele 1 000 kr)

	Aksjekapital	Overkurs	Fond for vurd.	Annen Egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2013	400 000	111 244	507 239	203 635	1 222 118
Årets endring i egenkapital:					
Årets estimatavvik vedrørende pensjoner			-53 484	-21 381	-74 864
Fusjon Mørenett AS			12 806		12 806
Årsresultat			-26 740	4 429	-22 311
Avsatt utbytte				-40 000	-40 000
Egenkapital 31.12.2014	400 000	111 244	439 822	146 683	1 097 748

Aksjekapitalen i Tafjord Kraft AS pr. 31.12.2014 består av følgende aksjer:

	Antall	Pålydende (NOK)	Balanseført
A-aksjer	13 333	10 000	133 330
B-aksjer	26 667	10 000	266 670
Sum	40 000	10 000	400 000

Eierstruktur:

Aksjonærene i Tafjord Kraft AS pr. 31.12.2014 var

	A-aksjer	B-aksjer	Eierandel
Ålesund kommune	7 691	12 343	50,1 %
BKK AS	4 736	12 512	43,1 %
Norddal kommune	570	1 140	4,3 %
Ørskog kommune	336	672	2,5 %
Totalt antall aksjer	13 333	26 667	100,0 %

Note 9 Egenkapitalendring i konsernet

(alle tall i hele 1 000 kr)

	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2013	400 000	111 244	663 889	1 175 132
Årets endring i egenkapital:				
Årets estimatavvik vedrørende pensjoner			-74 864	-74 864
Fusjon Mørenett AS			17 246	17 246
Årsresultat			-26 489	-26 489
Avsatt utbytte			-40 000	-40 000
Egenkapital 31.12.2014	400 000	111 244	539 781	1 051 025

(alle tall i hele 1 000 kr)

Note 10 Kontanter med mer (morselskap og konsern)

TAFJORD sine selskaper har etablert skattetrekksgaranti med sin hovedbankforbindelse, og har derfor ikke egne skattetrekkskontoer. Det felleskontrollerte selskapet Mørene AS har egen skattetrekkkonto, hvor TAFJORD sin andel pr 31.12 utgjør 2 mill. kroner.

Konsernet (TKP) har for øvrig bundne midler hos hovedbankforbindelsen på 14,8 mill. kroner. Dette gjelder deponi i forbindelse med krafthandel mot el-børsen Nord Pool Spot og Statnett.

Andel av bankinnskudd i Øvre Otta DA utgjør 0,7 mill. kr.

Note 11 Nærstående parter (morselskap og konsern)

Som eiere av de fire datterselskapene Tafjord Kraftproduksjon AS, Tafjord Fibernet AS, Tafjord Kraftvarme AS og Tafjord Marked AS yter morselskapet Tafjord Kraft AS stabstjenester til datterselskapene. Det felleskontrollerte selskapet Mørene AS (53,66%) og det tilknyttede selskapet Naturgass Møre AS (28,20 % eierandel), kjøper også diverse stabstjenester av Tafjord Kraft AS. Morselskapet kjøper videre enkelte varer/tjenester fra sine datterselskap og felleskontrollerte selskap, jf. oversikten nedenfor. Alle transaksjoner med nærstående parter er inngått til markedsmessige vilkår.

	Mill. kr	Mill. kr
Morselskap:	Konsernselskap	Felleskontrollert
Salg av tjenester	27,9	18
Kjøp av varer	1,2	0
Kjøp av tjenester	7,7	0

Som nærstående part anses også eierne Ålesund Kommune og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS (BKK). TAFJORD leverer for 2014 strøm til Ålesund Kommune gjennom avtale inngått med Innkjøps samarbeidet på Sunnmøre. BKK og TAFJORD kjøper/selger relativt lite varer/tjenester seg imellom, men i den grad det skjer slikt salg mellom partene benyttes alltid markedspris.

Note 12 Finansiell og markedsmessig risiko

Kraftpriserisiko

TAFJORD er først og fremst eksponert for den volatile kraftprisen i det nordiske kraftmarkedet. Kraftprisen vil til en viss grad være omvendt proporsjonal med produksjonsevnen, slik at resultatteffektene dempes. Skatt virker også resultatutjevner, ikke minst fordi de fleste kraftverkene i konsernet er i posisjon for grunnrenteskatt. Resterende kraftpriserisiko styres innenfor fastsatte risikorammer ved terminhandel i det nordiske kraftmarkedet, fortrinnsvis på Nasdaq. Formålet med sikringshandelen er å skape stabile og forutsigbare resultater for konsernet, dog slik at dette i minst mulig grad svekker den langsiktige verdiskapningen. I forhold til netto produksjonsverdi etter skatt anslår vi utfallsrommet til å ligge innenfor en ramme på +/- 30 mill. kr ved en normalsituasjon.

Aktuelle finansielle instrumenter som inngår i sikringsrelasjonene for krafthandel er 1) sikringsobjektet som utgjør pris på solgt kraft samt 2) sikringsinstrumentet som er forwards/futures. Resultatet fra sikringsbokføringen i 2014 utgjorde et gevinst på 18 mill. kr. Sikringshorisonten er 2 til 3 år. Resultatet som følge av verdiendringer på kraftkontrakter, og som ikke er resultatført i 2014, utgjorde minus 1,6 mill. kr, og en akkumulert posisjon på pluss 17,2 mill. kr pr 31.12.2014.

TAFJORD har vedtatte rammer for sin kraft-/valutahandel som definerer risikoeksponeringen i markedet. For å utnytte produksjonsselskapets kompetanse i kraftmarkedet er det etablert et begrenset mandat for kortsiktig trading. Mandatet er gitt ved en Value at Risk-ramme på kr 3 mill. kr (akkumulert, 95%, 1 dg.).

Renterisiko

TAFJORD benytter bl.a. rentebytteavtaler for å styre sin renteposisjonering. Formålet med en aktiv renteposisjonering er å skape stabile og forutsigbare resultater for konsernet, dog slik at rentekostnadene minimeres over tid, og slik at verdiendringene på foretakets gjeld som følge av renteendringer begrenses. Gjennomsnittlig rentebindingstid på konsernets samlede gjeld er ca. 2,3 år og rentebytteavtalene har en varighet fra 6 til 10 år. Markedsverdien av rentebytteavtalene er per 31.12.2014 negativ med 85,4 mill. kr. I forhold til TAFJORD sitt resultat etter skatt er konsernet også eksponert for renterisiko gjennom inntektsrammen i kraftnettvirksomheten, friinntekten knyttet til grunnrenteskatt i vannkraftvirksomheten, og ikke minst pensjoner. Vi anslår at den totale effekten av en renteøkning på 1 %-poeng ved inngangen til året vil være en resultatforverring for konsernet etter skatt på ca. 5,0 mill. kr.

Valutarisiko

TAFJORD er eksponert for valutarisiko ettersom det nordiske kraftmarkedet benytter Euro som handels- og oppgjørsv valuta. Valuta håndteres i produksjonsselskapet, og øvrige selskaper avlastet sin eksponering gjennom mothandel med produksjonsselskapet. Konsernet valutasikrer derfor forventet kontantstrøm i EUR etter en modell med lineær fallende sikringsgrad med en tidshorisont på tre år. Ved inngangen til hver leveringsmåned er 53 % av forventet kontantstrøm i EUR sikret. Kontantstrømmen i valuta (sikringsobjektet) sikres gjennom terminkontrakter (sikringsinstrument). Resultatet fra sikringsbokføringen på valuta i 2014 ga et tap på 12,7 mill. kr. Resultatet som følge av verdiendringer på valutakontrakter, og som ikke er resultatført i 2014, utgjorde minus 6 mill. kr, og akkumulert er der en negativ verdi på 31 mill. kr per 31.12.2014.

Kreditrisiko

TAFJORD påtar seg kreditrisiko først og fremst ved handel i kraftmarkedet, men også ved plassering av overskuddslikviditet, samt ved bruk av rentebytteavtaler, valutaterminer m.v.

Det alt vesentligste av kraftkontraktene gjøres med den nordiske kraftbørsen som motpart (direkte eller via clearing), noe som betyr minimal motpartsrisiko. Andre finansielle kontrakter gjøres utelukkende mot anerkjente og solide nordiske banker og finansinstitusjoner.

Likviditets- og refinansieringsrisiko

TAFJORD har en høy kredittverdighet, og er et innarbeidet navn i det norske bank- og pengemarkedet. For å begrense likviditets- og refinansieringsrisiko, bl.a. knyttet til utstedelse av kortsiktige lån i det norske sertifikatmarkedet, benyttes langsiktige trekkfasiliteter fra solide nordiske banker. Se for øvrig note 14.

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 13 - Aksjer og andre plasseringer (morselskap og konsern)

Klassifisert som anleggsmidler

(alle tall i hele 1 000 kr)

Aksjer i datterselskaper	Eierandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende (NOK)	Bokført verdi
Tafjord Kraftproduksjon AS	100,00 %	417 100	41 710	10 000	669 351
Tafjord Fibernet AS	100,00 %	188 314	38 400	4 904	395 494
Tafjord Kraftvarme AS	100,00 %	90 000	9 000	10 000	173 761
Tafjord Marked AS	100,00 %	30 000	300	100 000	181 863
Sum aksjer datterselskaper					1 420 468

Aksjer i felleskontrollerte selskaper	Eierandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende (NOK)	Bokført verdi
Mørenett AS	53,66 %	400 000	5 366	40 000	348 040
Sum aksjer i felleskontrollerte selskaper					348 040

Aksjer i tilknyttede selskaper	Eierandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende (NOK)	Bokført verdi
Naturgass Møre AS	28,20 %	32 550	896	10 000	2 333
Sum TS-aksjer i morselskap					2 333

Industrikraft Møre AS	50,00 %	2 700	1 500	900	1 590
Svelgen Kraft Holding AS	34,00 %	179 166	60 916 600	100	532 422
Elsikkerhet Møre AS	35,77 %	600	2 000	200	1 915
Sum TS-aksjer hos konsernet					538 260

Andre aksjeposter	Eierandel	Aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende (NOK)	Bokført verdi
Ålesund Storhall AS	19,02 %	10 515	2 000	1 000	1 800
Ålesund Kunnskapspark AS	2,40 %		200	1 000	203
Ålesund Stadion AS	4,15 %				312
Ålesund Stadion KS *	3,89 %				1 573
Ålesund Fotball AS	3,02 %				600
Hareid Fastlandssamband	3,30 %				250
Grønn Kontakt		1 013			150
Div. mindre aksjeposter					20
Sum aksjer hos morselskapet					4 908

Vestavind Offshore AS	15,00 %	55 000	8 250	1 000	3 385
Div. mindre poster i datterselskaper					1 347
					9 640

* Kun 2/3-deler av K/S kapitalen er innkrevd pr. 31.12.2014.

Andre utlån:

Tafjord Kraft AS har gitt et lån på 5,1 mill. kr til Tafjord Kraft Velforening i forbindelse med at de ansatte sin velforening i mars 2007 kjøpte en leilighet på Gran Canaria. Det beregnes rente på lånet. Renten tilsvarer statens løpende normalrentesats for lån i arbeidsforhold.

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 14 Langsiktig gjeld (morselskap og konsern)
(alle tall i hele 1 000 kr)

	Opprinnelig pålydende	Forfall lån	Aktuell Rente	Rente-regulering	Gjeld pr. 31.12.2014
Sertifikatlån:					
NO0010714835	200 000	08.01.2015	2,09 %	Fast	200 000
NO0010721236	200 000	01.04.2015	2,00 %	Fast	200 000
					<u>400 000</u>
Obligasjonslån:					
NO0010601693	600 000	16.03.2016	2,63 %	FRN	600 000
NO0010660350	300 000	21.09.2015	2,75 %	FRN	300 000
NO0010662257	300 000	02.11.2017	4,10 %	Fast	300 000
NO0010662331	300 000	02.11.2017	3,18 %	FRN	300 000
					<u>1 500 000</u>
Beholdning av egne lån:					
NO0010714835					-70 000
Sum ekstern gjeld morselskap					1 830 000

Andel trekkrettigheter Mørenett:	Ramme				
Trekkfasilitet A	241 470	12.06.2016	2,14 %	FRN	241 470
Trekkfasilitet B	321 960	12.12.2017	2,24 %	FRN	239 086
					<u>480 556</u>
Sum ekstern gjeld konsern					2 310 556

herav kortsiktig gjeld: 0

Ansvarlige lån:					
Ansvarlig lån	200 000	01.09.2028	3,79 %	FRN	170 000 *
Ansvarlig konvertibelt lån	300 000	01.09.2033	3,79 %	FRN	300 000 *
Sum ansvarlige lån for morselskap/konsern					470 000

Forpliktelser/gjeld knyttet til finansielle leieavtaler

Konsernet (Tafjord Fibernet AS) leier fiberanlegg på langsiktige avtaler på inntil 20 år. Disse er klassifisert som finansielle leieavtaler og aktiveres og avskrives over leieperioden. Forpliktelser knyttet til disse leieavtaler er oppført som langsiktig gjeld i balansen, og utgjør 87,4 mill. kr pr. 31.12.2014. Det betales et avtalt årlig beløp i leieperioden.

Leiebetaling	Forfall			Sum
	2015	2016-2019	2020 ->	
Nominelt beløp	6 969	31 584	80 832	119 385
Nåverdi beløp	6 242	26 321	54 776	87 338 *

* Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt.

For å oppnå ønsket eksponering i forhold til rentendringer benytter morselskapet rentebytteavtaler for å regulere rentebindingen (durasjonen) i låneporteføljen. Pr. 31.12.2014 har selskapet inngått følgende rentebytteavtaler:

Beløp	Fremtidig		Betaler	Mottar
	start	Forfall		
300 000		18.10.17	Fast 4,88 %	NIBOR 3M
300 000	18.10.17	18.10.24	Fast 2,93 %	NIBOR 3M
300 000		30.12.20	Fast 3,94 %	NIBOR 3M
300 000		02.11.17	NIBOR 3M	Fast 4,1 %

Ansvarlig lån forrentes med en rentesats p.a som skal utgjøre summen av NIBOR 6 mnd pluss en margin på 2,0 %

For ansvarlig konvertibelt lån på 300 mill. kr har eierne konverteringsrett. Tegningskurs er kr. 99 049 pr. aksje, m.a.o. kr 89 049,- pr. aksje i overkurs. Konverteringsretten ble fornyet i 2013 og løper frem til generalforsamling i 2018.

Selskapet har etablert en kommitert trekkfasilitet hos DNB Bank ASA, som benyttes til driftsfinansiering og / eller som back-stop for sertifikatlån. Avtalen har en total ramme på 600 mill kr. og løper til januar 2016. Per 31.12.2014 var hele rammen uttrukket.

Avtalen med DNB stiller betingelser i form av krav til finansielle nøkkeltall;

- Rentedeckningsgrad minimum 1,5
- Soliditet (inklusive ansvarlig lån) min. 30 %

Selskapet er ikke i brudd med disse betingelsene pr. 31.12.2014

For obligasjons- og sertifikatlån blir det ikke knyttet spesielle betingelser, utover at det blir avgitt negativ pantsettelseserklæring og forpliktelse til likestilling ("pari passu"). Alle låneavtaler blir inngått med Norsk Tillitsmann ASA som motpart.

Sertifikatlån og trekk under trekkfasiliteten defineres som langsiktig gjeld innenfor trekkfasilitetens totale ramme.

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 15 Pantstillelser og garantiansvar (morselskap og konsern)

Det er etablert en konsernkontoavtale mellom hovedbankforbindelsen på den ene siden og selskapene i TAFJORD på den andre siden. Morselskapet Tafjord Kraft AS er konsernkontoinnehaver, mens datterselskapene er underkonto-innehavere i konsernkontosystemet.

Pr. 31.12.2014 hadde konsernkontoen samlet en positiv saldo på 322 mill. kr. Konsernkontoinnehaver og underkontoinnehaver er solidarisk ansvarlig for mellomværende mot hovedbankforbindelsen, inntil 75 mill. kr.

Tafjord Kraft AS pantsetter ikke eiendeler da alle låneavtaler inneholder negativ pantsettelsesklausul. Dette innbefatter også morselskapets døtre.

Note 16 Morselskapets mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

(alle tall i hele 1 000 kr)

	Konsern - fordringer	
	31.12.2014	31.12.2013
Kundefordringer	9 062	9 098
Kundefordringer Mørenett AS	323	0
Konsernbidrag/utbytte	68 556	114 590
Fordring døtre konsernkontoordning	11 898	0
Langsiktige lån til datterselskaper	1 389 781	1 519 781
Sum konsern - fordringer	1 479 619	1 643 468
	Konsern - gjeld	
	31.12.2014	31.12.2013
Leverandørgjeld	805	330
Gjeld døtre konsernkontoordning	188 454	110 153
	189 259	110 482

Renten på konserninterne langsiktige lån mellom konsernselskapene er markedsbasert, mens avdragsprofilen er tilpasset selskapenes inntjeningssevne.

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 17 Datterselskap, felleskontrollerte selskap og tilknyttede selskap

Datterselskap

Selskap	Tafjord Kraft- produksjon AS	Tafjord Fibernet AS	Tafjord Kraftvarme AS	Tafjord Marked AS	Tafjord Elektro AS
Formelle opplysninger					
Anskaffelsestidspunkt	01.07.1997	01.07.1997	01.07.1997	01.10.2000/ 19.12.2007	01.04.2011
Forretningskontor	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Ålesund	Norddal
Eierandel	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Stemmeandel	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

(alle tall i hele 1 000 kr)

Opplysninger relatert til årets tall						Samlet for DS
Utgående balanse 31.12.2013	750 566	701 157	185 390	174 588	7 981	1 819 682
Fisjon nettvirksomheten til Mørenett AS		-354 117				-354 117
Fusjon Tafjord Fibernet og Tafjord Elektro		7 981			-7 981	0
+/- Andel årets resultat	-8 687	1 693	4 378	19 715		17 099
+/- Interngevinster/-tap fra nedstrømssalg			-600			-600
+/- Resultatført utsatt skatt på utsatt inntekt			162			162
+/- Avgitt/mottatt konsernbidrag etter skatt	-55 891	38 780	-10 359			-27 470
						0
+/- Endring i EK 31.12.2014	-16 637		-5 211	-12 439		-34 288
Utgående balanse 31.12.	669 351	395 494	173 761	181 863	0	1 420 468

Tafjord Marked AS stiftet selskapet Nordvest Kraft AS i 2012 med en aksjekapital på kr 30.000. Tafjord Kraftproduksjon AS stiftet selskapene Nørdalsjuva Kraftverk AS, Røelva Kraft AS og Stavåna Kraft AS i 2012 med en aksjekapital på kr 100.000 hver. Eierandel i selskapene er 100%. Selskapene fører inntekt på investering i datterselskap etter egenkapitalmetoden, hvor selskapene resultatfører årets resultat etter skatt.

Felleskontrollert selskap

Selskap	Mørenett AS
Formelle opplysninger	
Anskaffelsestidspunkt	02.10.2013
Forretningskontor	Ørsta
Eierandel	53,7 %
Stemmeandel	50,0 %
Avvikende regnskapsår	Nei

Opplysninger relatert til årets tall	Mørenett AS	Samlet for FKS
Utgående balanse 31.12.13	0	0
Reklassifisering av tilknyttet selskap	16	16
+/- Innbetalt/tilbakebetalt egenkapital	-16	-16
Fusjon Tafjord Fibernet AS og Tussa Nett AS	362 325	362 325
+/- Andel årets resultat	5 311	5 311
+/- Interngevinster/-tap fra nedstrømssalg	2 951	2 951
+/- Resultatført utsatt skatt på utsatt inntekt	-797	-797
+/- Avgitt/mottatt utbytte	-2 556	-2 556
+/- Endring i EK 31.12.2014	-19 196	-19 196
Utgående balanse 31.12 for morselskap	348 040	348 040

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Mørenett AS eies av Tafford Kraft AS og Tussa Kraft AS med henholdsvis 53,66% og 46,33%. Gjennom vedtekter og aksjonærvtale har Tafford Kraft AS frasagt seg sin majoritetskontroll i selskapet, gjennom at alle viktige beslutninger i selskapet, både i styre og generalforsamling, krever enighet mellom Partene. Selskapet anses derfor å være et felleskontrollert selskap.

Aksjonærvtalen regulerer for øvrig en stabil og forutsigbar utbyttepolitikk, som til en hver tid er tilpasset selskapets kapital- og investeringsbehov, og som ikke bringer egenkapitalandelen lavere enn 30%.

Nedenfor følger en oppstilling (tall i hele 1.000 kr) over finansiell informasjon knyttet til TAFJORD sin 53,66% andel i Mørenett AS. Tallene er hentet fra selskapets offisielle regnskap og presentert i henhold til selskapets regnskapsprinsipper. TAFJORD innarbeider sin andel etter bruttometoden. Regnskapspostene knyttet til resultat og balanse innarbeides på linjenivå, samtidig som internt aksjeeie, transaksjoner og fordringer/gjeld elimineres forholdsmessig (proposjonal konsolidering).

	Mørenett AS
	2014
Resultat:	
Driftsinntekter	292 330
Sum driftskostnader	270 427
Driftsresultat	21 903
Netto finansposter	-14 587
Ordinært resultat før skattekostnad	7 316
Skattekostnad på ordinært resultat	2 004
Arsresultat	5 311
Balanse:	
Immaterielle eiendeler	50 902
Varige driftsmidler	822 943
Finansielle anleggsmidler	4 956
Sum anleggsmidler	878 800
Varer	12 900
Fordringer	86 896
Bankinnskudd	19 945
Eiendeler	998 541
Innskutt egenkapital	303 756
Fond for vurderingsforskjeller	1 444
Opptjent egenkapital	49 419
Sum egenkapital	354 619
Avsetning for forpliktelser	37 693
Langsiktig gjeld	480 556
Kortsiktig gjeld	125 673
Gjeld og egenkapital	998 541

TAFJORD konsernet
Mor- og konsernregnskap for 2014

Tilknyttede selskaper

Selskap	Naturgass Møre AS	Industrikraft Møre AS	Svelgen		Elsikkerhet Møre AS	Mørenett AS
			Kraft Holding AS			
Formelle opplysninger						
Anskaffelsestidspunkt	26.11.2001	28.02.2006 22.04.2008	28.09.2009		19.05.2009	02.10.2013
Forretningskontor	Ålesund	Fræna	Gloppen		Ørskog	Ørsta
Eierandel i prosent	28,20 %	50,0 %	34,0 %		35,8 %	53,7 %
Stemmeandel	28,20 %	50,0 %	34,0 %		35,8 %	53,7 %
Eier er:		Tafjord Kraftproduksjon AS	Tafjord Kraftproduksjon AS		Mørenett AS	Tafjord Kraft AS
Avvikende regnskapsår	Tafjord Kraft AS Nei	Nei	Nei		Nei	Nei

Opplysninger relatert til årets tall	Naturgass Møre AS	Industrikraft Møre AS	Svelgen		Elsikkerhet Møre AS	Mørenett AS	Samlet for TS
			Kraft Holding AS				
Utgående balanse 31.12.2013	2 465	1 584	412 690		1 599	16	418 354
+/- Kjøp/tilgang					117		117
+/- Innbetalt/tilbakebetalt EK i perioden			187 001				187 001
+/- Endring fjorårets resultat/utbytte					-215		-215
+/- Andel årets resultat	-131	6	-67 269		414		-66 981
+/- Avgang tilknyttet selskap						-16	-16
Utgående balanse 31.12. for mor	2 333					0	2 333
Utgående balanse 31.12. for konsern	2 333	1 590	532 422		1 915	0	538 260
Uavskrevet merverdi 31.12.		0	0		0		0

Svelgen Kraft Holding AS har som vedtektsfestet formål: "Eie og forvalte aksjene i Svelgen Kraft AS og Vestavind Kraft AS". Selskapet er eneier av de to nevnte selskapene. Svelgen Kraft AS har som vedtektsfestede formål: "Eie, drive og utvikle vasskraftanlegg i ytre Nordfjord/Sunnfjord". Svelgen Kraft AS eier og driver 6 kraftverk i Bremanger kommune med en middelproduksjon på omlag 685 GWh. Vestavind Kraft driver innen vindkraft, men har per dags dato ingen anlegg i drift eller under bygging.

Tafjord Kraftproduksjon AS har negativ kontroll i Svelgen Kraft Holding AS. I tillegg har selskapet utvidet eierkontroll gjennom aksjonæravtale som regulerer:

- Styrerepresentasjon; Styrene har syv medlemmer, hvor eierne har rett til å foreslå og få valgt medlemmer etter fordelingen Sogn og Fjordane Energi (4), Tafjord Kraftproduksjon (2) og Sognekraft (1).
- Vesentlige transaksjoner; vesentlige investeringer i Svelgen Kraft Holding AS og Svelgen Kraft AS, samt framtidige kapitaltilførsler til Vestavind Kraft skal behandles både i styret og generalforsamling i Svelgen Kraft Holding AS. Førstnevnte krever flertall som for vedtektsendringer, mens sistnevnte krever enstemmighet. Grenseverdien for vesentlige transaksjoner er 40 mill kr. (indeks 2009).
- Utbyttepolitikk, hvor selskapene ikke skal opparbeide større likviditet og egenkapital enn nødvendig for å finansiere løpende drift- og rehabiliteringsoppgaver.

Nedenfor følger en oppstilling (tall i hele 1.000 kr) over finansiell informasjon knyttet til Tafjord Kraftproduksjons investering i Svelgen Kraft Holding AS på 100 prosent-basis. Tallene er hentet fra selskapets offisielle konsernregnskap, og er presentert i henhold til selskapets regnskapsprinsipper.

	Svelgen Kraft konsern	
	2014	2013
Resultat:		
Driftsinntekter	167 462	197 543
Driftskostnader	321 278	139 375
Avskrivninger	23 212	20 566
Nedskrivninger	200 000	11 939
EBITDA	69 396	90 674
Driftsresultat	-153 816	58 169
Resultat før skatt	-181 106	-3 192
Årets resultat	-197 851	-22 369
Balanse:		
Anleggsmiddel	2 030 262	1 740 583
Omløpsmiddel	76 348	75 309
Eiendeler	2 106 610	1 815 892
Egenkapital	1 565 786	1 214 890
Langsiktig gjeld og forpliktelser	482 488	531 566
Kortsiktig gjeld	58 336	69 436
Gjeld og egenkapital	2 106 610	1 815 892

Langsiktig rentebærende gjeld i Svelgen Kraft konsern er utelukkende lån fra eierne. Lånet ble ytt i 2010 og nedbetales over 20 år. Tafjord Kraftproduksjon AS sin andel av gjenværende saldo utgjorde ved årsslutt 140,5 mill. kr.

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Virksomheter under felles kontroll

Tafjord Kraftproduksjon AS har en eierandel på 21,118 % i Øvre Otta DA. Som følge av at Skjåk kommune har rett og plikt til å ta ut 7 % av kraften i Øvre Otta DA blir TKPs reelle rettigheter på 19,64 %. Disse rettighetene gir rett til å ta ut tilsvarende andel av kraftproduksjonen i Øvre Otta DA. Det betales ikke vederlag for kraften som tas ut, men Tafjord Kraftproduksjon dekker den andel av driftskostnadene som etter avtale faller på Tafjord Kraftproduksjon sine reelle rettigheter. Fysisk kraftsalg fra felleskontrollert virksomhet inngår som del av ordinært kraftsalg og behandles på linje med kraft produsert ved egne verk. Avskrivninger på driftsmidler beregnes av Tafjord Kraftproduksjon.

Tafjord Kraftproduksjon har også en eierandel på 12 % i Grytten Kraftverk og dette blir behandlet tilsvarende som i Øvre Otta DA.

Nedenfor følger en oppstilling fordelt på hovedposter i resultat og balanse, og som er innkonsolidert etter bruttometoden.

	Øvre Otta DA		Grytten Kraftverk	
	2014	2013	2014	2013
Resultatandel:				
Energi salg	38 228	35 678	14 869	18 838
Andre driftsinntekter	85	152		
Energi kjøp	1 904	690	365	525
Overføringskostnader	918	1 338	715	490
Annen driftskostnad	8 786	8 390	3 857	3 418
Netto finansposter	40	58		

	Øvre Otta DA		Grytten Kraftverk	
	2014	2013	2014	2013
Balanseandel:				
Tomter	119	86		
Kraftstasjon og	203 081	209 642	44 986	41 486
Bygninger	3 934	3 695		
Fordringer og omløpsmidler	1 361	1 841		
Bankinnskudd	666	1 604		
Avsetning for forpliktelser	2 890	2 794		
Leverandørgjeld	540	1 889		

Note 18 Fordringer med løpetid over ett år:

(alle tall i hele 1 000 kr)

	Tafjord Kraft	Tafjord Kraft- produksjon	Tafjord Marked	Tafjord Fibernet	Eliminering	Konsern
Lån til foretak i samme konsern	1 389 781				-1 389 781	0
Lån til ansatt		550				550
Lån til Tafjord Kraft velforening	5 138					5 138
Lån til Ålesund og Sunnmøre Turistforening		769				769
Lån til Svelgen Kraft Holding AS		140 535				140 535
Selger-/varekreditt			32	782		814
Nasdaq Default Fund		1 108	290			1 398
Andel EK-tilskudd KLP		161				161
SUM	1 394 919	143 123	322	782	-1 389 781	149 365

TAFJORD konsernet

Mor- og konsernregnskap for 2014

Note 19 Varelager

(alle tall i hele 1 000 kr)

	31.12.2014	31.12.2013
Varelager Tafjord Fibernett AS	0	9 728
Varelager Tafjord Kraft AS	76	111
Varelager Mørenett AS	12 900	0
Elsertifikater i Tafjord Marked AS	0	312
Elsertifikater i Tafjord Kraftproduksjon AS	454	2 488
SUM	13 431	12 639

Note 20 Endringer i konsernets organisasjonsstruktur

Fisjon per 1. januar 2014

Datterselskapet Tafjord Fibernett AS (tidligere Tafjord Kraftnett AS) meldte 7. desember 2013 om fisjon knyttet til nettvirksomheten med det nystiftede selskapet Mørenett AS. I forbindelse med fisjonen ble det besluttet å sette ned aksjekapitalen med 195 686 400 kroner. Fisjonen ble gjennomført 1. januar 2014 med kapitalforhøyelse i det overtakende selskapet. Aksjonær i Tafjord Fibernett AS mottok 5 366 vederlagsaksjer i Mørenett, pålydende 40 000 kroner til kurs 57 613,8 som følge av de eiendeler, rettigheter, gjeld og forpliktelser som ble benyttet som tingsinnskudd i kapitalforhøyelsen i Mørenett. Fisjonen medførte ingen reell endring i eierforhold og ble bokført i henhold til regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet.

Fisjonen var ledd i etablering av et større regionalt selskap for distribusjon av elektrisk energi innenfor konsesjonsregimet. Mørenett AS fusjonerte derfor i etterkant med Tussa Nett AS. Eierforholdet i Mørenett AS er basert på verdivurdering av de to fusjonerte nettvirksomhetene pr 30. september 2013. Ved gjennomføringstidspunktet 1. januar 2014 ble det som følge av endring i underliggende verdier i mellomliggende periode, utbetalt et pro-contra beløp fra Tussa Kraft AS til Tafjord Kraft AS på 4 598 000 kroner.

Gjenværende virksomhet er knyttet til fiberinvesteringer, og selskapet skiftet etter fisjonen navn til Tafjord Fibernett AS. Regnskapstall for 2013 er ikke omarbeidet.

Fusjon per 1. januar 2014

Datterselskapene Tafjord Fibernett AS og Tafjord Elektro AS fusjonerte med virkning fra 1. januar 2014. Fusjonen er regulert av aksjelovens § 13-24 som fusjon uten vederlag mellom to aksjeselskaper som er heleid av samme eier. Fusjonen ble således bokført til regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet (selskapskontinuitet). Regnskapstall for 2013 er ikke omarbeidet. Begge selskap inngår i konsernregnskapet og regnskapstall for konsernet er således sammenlignbare.

Tafjord Elektro AS avviklet i 2013 elektroinstallasjons- og butikkvirksomheten, og hadde pr 1. januar 2014 ingen ansatte.

Erklæring om årsregnskapet og årsberetningen for 2014

Styret og daglig leder har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for Tafjord Kraft AS, konsern og morselskap, per 31.12.2014.

Konsernregnskapet og årsregnskapet for Tafjord Kraft AS er avlagt i samsvar med regnskapsloven og norsk god regnskapsskikk per 31.12.2014. Årsberetningen for konsern og mor er i samsvar med regnskapslovens krav og Norsk RegnskapsStandard 16 per 31.12.2014.

Etter vår beste overbevisning:

- er årsregnskapet 2014 for morselskapet og konsernet utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder
- gir opplysninger i regnskapet et rettvise bilde av konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2014
- gir årsberetningen for konsernet og morselskapet en rettvise oversikt over
  - utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og morselskapet
  - de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor

Ålesund, 27. mars 2015

Bjørn Tømmerdal
styreleder

Atle Neteland
nestleder

Kristin Krohn Devold
styremedlem

Harald T. Nesvik
styremedlem

Anne Lise M. Ulla
styremedlem

Hallvar Tafjord
styremedlem
(ansatt valgt repr.)

Per Kåre Skudal
styremedlem
(ansatt valgt repr.)

Erik Espeset
daglig leder

TAFJORD®

Tlf. 70 10 00 00
Faks 70 10 07 10

Epost post@tafjord.no
Web www.tafjord.no

Postboks 1500
6025 Ålesund

Retiroveien 4,
Ålesund

Tafjord Kraft AS
org nr 976 726 626

Tafjord Marked AS
org nr 982 267 005

Tafjord Kraftproduksjon AS
org nr 977 461 898

Tafjord Kraftvarme AS
org nr 977 461 804

Tafjord Fibernett AS
org nr 977 461 863

Redegjørelse

Eierstyring og selskapsledelse

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

TAFJORD vektlegger betydningen av og har forpliktet seg til en høy standard i konsernets eierstyring og selskapsledelse. I denne redegjørelsen gis en beskrivende oppsummering av prinsipper og praksis i konsernets eierstyring og selskapsledelse.

Styret gjennomførte egenevaluering i møte 27. februar 2015 med tilhørende oppdatering av denne redegjørelsen. Egenevalueringen er gjennomført med utgangspunkt i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 30.oktober 2014 som er utformet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES).

TAFJORD oppfatter eierstyring og selskapsledelse som et sett prinsipper og praksis vesentlig knyttet til rollefordelingen mellom styringsorganene i konsernet og det ansvar og den myndighet som er tillagt generalforsamling, styre og ledende ansatte. Organiseringen av styrings- og kontrollsystemene i konsernet samt relasjonene til omverdenen, er også omfattet av begrepet.

TAFJORD har utformet retningslinjer for samfunnsansvar, etiske retningslinjer for medarbeidere og etiske retningslinjer for leverandører.

Konsernets prinsipper og praksis avviker fra anbefalingen på følgende punkter:

- Likebehandling av aksjeeiere
- Aksjenes omsettelighet
- Valgkomité
- Bedriftsforsamling og styre, samt styrets arbeid

Avvikene som i hovedsak skyldes selskapets begrensede antall aksjeeiere, er nærmere beskrevet under det enkelte punkt.

TAFJORD slutter seg til regnskapsloven (rl) § 3-3b redegjørelse om foretaksstyring, og har innarbeidet en beskrivende oppsummering av konsernets prinsipper og praksis i denne redegjørelsen på følgende måte:

- RI § 3-3b annet ledd nr 4, hovedelementene i konsernets systemer for risikostyring og internkontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen, fremgår av punkt 10
- RI § 3-3b annet ledd nr 7, beskrivelse av vedtektsbestemmelser knyttet til oppnevning og utskifting av styremedlemmer, fremgår av punkt 8
- RI § 3-3b annet ledd nr 8, beskrivelse av vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis, fremgår av punkt 3

TAFJORD slutter seg til regnskapsloven (rl) § 3-3c redegjørelse om samfunnsansvar. Arbeidet med å integrere menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjoner i konsernets forretningsstrategier, i den daglige drift og i forhold til interessenter, er satt på dagsorden.

TAFJORD følger Oslo Børs` IR-anbefaling av 10. juni 2014 så langt den anbefalte informasjon er aktuell for konsernets interessenter.

2. Virksomhet

Konsernets virksomhetsområder er organisert som egne datterselskaper eid av morselskapet Tafjord Kraft AS.

Konsernets virksomhet slik det fremgår av vedtektene:

- Å utøve eierskap i selskaper som driver med virksomhet innen produksjon og salg av ledningsbundet energi, energitransport, avfallsbehandling og utvikling og drift av infrastruktur for bredbånd
- Å utøve eierskap og drive annen virksomhet, herunder rådgivning, konsulentvirksomhet og tjenesteyting, som har en naturlig tilknytning til nevnte formål

Redegjørelse

Eierstyring og selskapsledelse

- Virksomheten kan også drives i samarbeid med eller ved deltakelse i andre foretak i inn og utland

Grunnverdier er vedtatt av styret og fremgår av årsrapporten.

Strategiplanen har en horisont på fem år og rulleres årlig. Konsernets mål og hovedstrategier er omtalt i årsrapporten

3. Selskapskapital og utbytte

Utbyttepolitikk og egenkapital som er tilpasset konsernets mål, strategi og risikoprofil, er klagt i strategiplanen.

TAFJORD skal i strategiperioden praktisere en stabil utbyttepolitikk, med en utbyttegrad lik 70 % av årsresultat etter skatt. Utbyttekapasitet er basert på at konsernet har en tilfredsstillende finansiell beredskap for tunge investeringer og ressurser for fremtidig vekst. Soliditeten skal i strategiperioden ikke være lavere enn 25 prosent.

TAFJORD har ikke vedtektsbestemmelser eller fullmakter som gir styret adgang til å dele ut utbytte, foreta kapitalforhøyelser og til å kjøpe tilbake egne aksjer. Konsernet vil tilstrebe en inkluderende og smidig benyttelse av generalforsamlingen i aktuelle saker.

4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

TAFJORD vektlegger sterkt de alminnelige aksjerettslige grunnsetninger om likebehandling av aksjeeiere. Herunder prinsippet om at styret skal fremme konsernets og aksjeeiernes felles interesser slik det også kommer til uttrykk i de bestemmelser som gir uttrykk for aksjelovens generalklausul, jf §§ 5-21 og 6-28.

TAFJORD har to aksjeklasser. På grunn av industrikonsesjonslovens bestemmelser med ulike regler for offentlige og private eiere, er to aksjeklasser nødvendig for å sikre kontroll med at endringer i eierforhold ikke utløser konsesjonsbehandling/offentlig hjemfall (utløses når mindre enn 2/3 av aksjene er i offentlig eie). 2/3 av aksjene er derfor B-aksjer som kun kan eies av Den norske Stat, norske kommuner eller norske fylkeskommuner og av norske offentlige selskap som av konsesjongivende myndighet kan godkjennes som eier. For øvrig er aksjer i de to aksjeklassene likestilte. Hver aksje gir rett til en stemme på generalforsamlingen. Vedtektsfestede stemmerettsbegrensninger er ikke etablert.

TAFJORD er bevisst håndteringen av transaksjoner når det foreligger et direkte eller indirekte interessefellesskap mellom konsernet og andre parter. Det er et basiskrav at partene handler «på armlengdes avstand» og at transaksjonen og rettsforholdet er forretningsmessig i sitt innhold.

Egne bestemmelser i styreinstruksen omhandler vesentlige transaksjoner mellom selskapet og aksjeeiere, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående av disse, samt transaksjoner mellom konsernselskaper med minoritetsaksjonærer. Styrets vedtak skal i slike tilfeller være enstemmig for å være gyldig. Det skal orienteres om slike transaksjoner i årsberetningen og/eller årsregnskapet. Ved ekstraordinære transaksjoner med hensyn til beløpets størrelse skal styret sørge for at det foreligger en verdivurdering fra en uavhengig tredjepart.

Styreinstruksen fastlegger at styremedlemmer skal melde fra til styret «hvis de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i en avtale som inngås av selskapet». Tilsvarende angir konsernets etiske retningslinjer for medarbeidere en plikt for hver enkelt til å informere nærmeste overordnede dersom muligheten for inhabilitet oppstår.

5. Aksjenes omsettelighet

TAFJORD har et begrenset antall aksjeeiere som er kjent med hverandre og som forutsetningsvis vil sitte med aksjer over tid. Aksjene er ikke børsnotert.

Redegjørelse

Eierstyring og selskapsledelse

Selskapet har vedtektsfestet omsetningsbegrensninger, hvorved aksjeeierne har forkjøpsrett og erverv av aksjer er betinget av styrets samtykke.

6. Generalforsamling

TAFJORD tilrettelegger for at generalforsamlingen blir en effektiv møteplass for aksjeeiere og styret. Generalforsamlingene er åpne og ordinær generalforsamling avholdes hvert år innen utgangen av juni måned.

Vedtektene fastsetter en frist på to uker for innkalling til generalforsamling. Praxis er imidlertid at saksdokumentene oversendes aksjeeiere, styret og revisor sammen med innkallingen, senest 21 dager før generalforsamling. Ved vedtektsendring praktiseres to måneder. Saksfremleggene er utførlige nok til at aksjeeierne kan ta stilling til sakene som skal behandles. Innkalling og saksdokumenter gjøres tilgjengelig på konsernets internettside.

Det opereres ikke med påmeldingsfrister for deltagelse på generalforsamling. Aksjeeierne informeres skriftlig om fremgangsmåten for å møte med fullmektig. Med selskapets begrensede aksjonærkrets anses en ordning med oppnevning av en person som kan stemme for aksjeeierne som fullmektig som lite tjenlig. Det samme gjelder for utarbeidelse av fullmaktsskjema.

Styreleder åpner generalforsamlingen, deretter velges møteleder.

TAFJORD har vedtektsfestet et strengere flertallskrav ved vedtektsendringer enn aksjelovens alminnelige flertallskrav. Vedtektsendringer gjøres med minst $\frac{3}{4}$ flertall av de avgitte stemmene.

Aksjonærene har gjennom beslutninger i generalforsamling ikke gitt styret fullmakter av noe slag.

7. Valgkomité

TAFJORD har en begrenset aksjonærkrets og ordningen med en valgkomité anses lite tjenlig.

8. Styret - sammensetning og uavhengighet

Konsernet har inngått avtale med de ansattes organisasjoner som regulerer de ansattes representasjon i konsernselskapenes styre. TAFJORD har ikke bedriftsforsamling.

Styret har 5 aksjonærvalgte medlemmer og 2 medlemmer valgt av og blant de ansatte i konsernet.

TAFJORD kan ikke slutte seg til regelen i den norske anbefalingen om at minst to av de aksjonærvalgte styremedlemmene skal være uavhengige av selskapets hovedaksjeeiere. Styret og konsernets eiere mener at i selskaper med en begrenset eierkrets ivaretas aksjonærfellesskapets interesser best med en bred representasjon fra aksjeeierne i styret.

Vedtektene har en bestemmelse om at aksjeeiere eller grupper av aksjeeiere som representerer eierandeler på minst 20 prosent, har rett til å være representert i styret. Det er vedtektsfestet at styreleder og nestleder velges av generalforsamlingen. Aksjelovens norm om to års valgperiode/tjenestetid er inntatt i selskapets vedtekter.

De aksjonærvalgte medlemmene i styret er uavhengige av selskapets ledende ansatte og vesentlige forretningsforbindelser. Ingen av de aksjonærvalgte styremedlemmene er innvalgt som uavhengig av konsernets hovedaksjeeiere. Representanter fra ledende ansatte er ikke medlemmer av styret.

Det var i siste regnskapsår ingen tilfeller hvor et styremedlem måtte fratre/avstå fra behandlingen av en sak på grunn av inhabilitet.

I konsernets årsrapport er det opplyst om deltagelse på styremøtene og om forhold som kan belyse styremedlemmenes kompetanse, samt hvilke styremedlemmer som (evt.) vurderes som uavhengige.

Redegjørelse

Eierstyring og selskapsledelse

På grunn av konsesjonsrettslige og vedtektsbestemte forhold så er det ikke aktuelt å oppfordre styremedlemmer til å eie aksjer.

9. Styrets arbeid

Det er etablert en styreinstruks som regulerer styrets arbeidsform og som inneholder et rammeverk for konsernsjefs arbeidsoppgaver og plikter overfor styret. I instruks for konsernsjef er beskrevet hovedprinsipper for hvordan konsernsjef skal utøve det overordnede ansvaret for den daglige ledelse av konsernets samlede virksomhet.

Det utarbeides hvert år en møte- og arbeidsplan for styret som omfatter blant annet årlig rullering av strategiplan, rapportering og kontrollarbeid.

Bruk av revisjonsutvalg som saksforberedende organ vurderes ikke som tjenlig for TAFJORD. Begrunnelsen er at styret har nødvendig kompetanse og kapasitet, samtidig som samtlige styremedlemmer anses som uavhengige i forhold til ledende ansatte samt at konsernsjef ikke er medlem i styret.

Et kompensasjonsutvalg bestående av styreleder og nestleder er etablert for å sikre en grundig og uavhengig behandling av styrets saker som gjelder godtgjørelse til konsernsjef og godtgjørelse til daglig leder i datterselskap.

Styret gjennomfører en årlig evaluering av sin virksomhet etter nærmere fastlagt opplegg med bruk av egne evalueringsskjema, samt påfølgende åpen diskusjon i et samlet styre. Aksjeeierne informeres på generalforsamlingen om den sist gjennomførte egnevalueringen.

10. Risikostyring og intern kontroll

Styring, ledelse og kontroll i TAFJORD er tilrettelagt for å ivareta styrets ansvar på grunnlag av aksjelovgivningens forvaltnings- og tilsynsansvar (aksjeloven §§ 6-12 og 6-13), og at styret skal representere, beskytte og utvikle aksjonærfelleskapets verdier og interesser. Konsernets styringssystem gir oppdatert informasjon om status i forhold til mål og strategier, samt gjennomføring og kontroll av vesentlige og kritiske aktiviteter.

Prinsipper og rammer for styring av konsernets vesentlige risikoforhold er etablert. Det vises til ytterligere omtale av de finansielle risikoforholdene, markedsrisiko, valutarisiko, kredittrisiko og likviditets- og renterisiko i årsberetningen.

Konsernet har som følge av økende fokus og økt krav til dokumentasjon, et prosjekt for å sikre at konsernets risikostyring og internkontroll knyttet til finansiell rapportering tilfredsstillende lov og beste praksis.

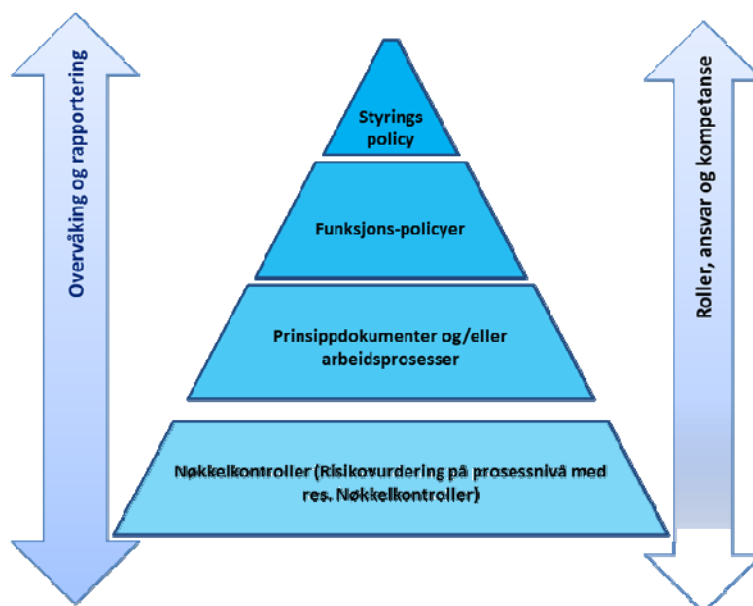
TAFJORD sitt styringssystem baserer seg på COSO - rammeverk for internkontroll som utgis av Committee of Sponsoring Organizations of the Tradeway Commissions, og består av følgende elementer:

- Styringspolicyer som er godkjent av styret
- Funksjonspolicyer som er godkjent av konsernsjef
- Prinsippdokumenter og/eller arbeidsprosesser (aktiviteter og kontroller) som er godkjent av funksjonsansvarlig eller prosesseier
- Nøkkelkontroller etablert av funksjonsansvarlig ut fra en risikovurdering

Redegjørelse

Eierstyring og selskapsledelse

Pågående prosjekt har identifisert og delvis utarbeidet de styringspolicyer, funksjonspolicyer og prinsippdokumenter og/eller arbeidsprosesser som er vesentlige for konsernets finansielle rapportering. Videre arbeides det med risikovurdering av de identifiserte områdene med det formål å dokumentere hvor det er høy sannsynlighet for feil som er vesentlige for TAFJORD, og som derved stiller krav til design, utførelse og dokumentasjon av nøkkelkontroller. Risikovurderingen har i tillegg som mål å avdekke hvor det er mulig å begå misligheter og beslutte iverksettelse av nøkkelkontroller som reduserende tiltak. Det er etablert rutiner for varsling som tilrettelegger for at ansatte i konsernet kan kommunisere forhold knyttet til ulovlig og uetisk atferd.

TAFJORD har ikke etablert internrevisjon med egen ansatt internrevisor. Styret gjennomfører imidlertid kvalitetsrevisjon på utvalgte områder for å overvåke, bekrefte og om mulig forbedre konsernets risikostyring og internkontroll. Det gjennomføres en kvalitetsrevisjon ledet av innleid konsulent med spisskompetanse, per år.

Styret foretar årlig en gjennomgang av konsernets viktigste risikoområder og interne kontroll. Når konsernets system for risikostyring og internkontroll knyttet til finansiell rapportering blir forbedret som følge av pågående prosjekt, vil det foreligge en mer objektiv dokumentasjon som grunnlag for saksfremlegg til styret.

11. Godtgjørelse til styret

Godtgjørelsen til styret, som fastsettes av generalforsamlingen, omfatter ikke resultatavhengige elementer eller bonusordninger. Utover den godtgjørelse som fastsettes av generalforsamlingen, mottar ikke styrets medlemmer noen former for godtgjørelse og har ingen forretningsmessige avtaler med konsernet.

Det er etablert en felles godtgjørelsesmodell for fastsettelse av honorar til styremedlemmene i konsernet. Faktisk utbetalt godtgjørelse til styrets medlemmer fremgår av årsregnskapet.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Lønn til konsernsjef og en lønnsfastsettellesmodell for daglig leder i datterselskapene, fastsettes av et samlet konsernstyre i møte etter saksfremlegg av kompensasjonsutvalget. Generalforsamlingen er ikke involvert.

Konsernsjef har ikke bonusavtale. Daglig leder i datterselskapene har prestasjons- og resultatavhengige bonusavtaler begrenset oppad til 6 % av fast lønn. Opplysningene om faktisk utbetalt godtgjørelse til konsernsjef og daglig leder i datterselskapene fremgår av årsregnskapet.

Redegjørelse

Eierstyring og selskapsledelse

13. Informasjon og kommunikasjon

Det er utformet egne retningslinjer for konsernet sin kommunikasjon med aksjeeiere. Det gjennomføres minimum to eiermøter per år.

Oslo Børs` IR-anbefaling har som målsetning å bidra til høy kvalitet på informasjon til investorene fra noterte selskaper. Etterlevelse av anbefalingen skjer på bakgrunn av et «følg eller forklar» prinsipp. Aksjene til Tafjord Kraft AS er ikke notert på Oslo Børs, men selskapet har obligasjonslån notert på Nordic ABM -definert som en uregulert markeds plass. Den informasjonen som er tilgjengelig på vår internettside under «Om TAFJORD» herunder årsrapporten, anses tilfredsstillende for konsernets interessenter.

Gjennom rapportering av finansiell og forretningsmessig informasjon, blir konsernets interessenter holdt løpende orientert om finansielle status og utvikling.

Årsrapporter, halvårsrapporter, informasjon om børsnoterte obligasjons- og sertifikatlån samt børs- og pressemeldinger, blir lagt ut på konsernets internettside og i samsvar med Nordic Alternative Bond Market (ABM) på Oslo Børs Newsweb. Finanskalenderen blir publisert når møte- og arbeidsplan for kalenderåret er vedtatt av styret. Øvrig delårsrapportering og månedsrapporter er avgrenset til ordinær styrebehandling uten ekstern rapportering.

14. Selskapsovertakelse

Anbefalingene om overtakelsestilbud anses ikke relevant for TAFJORD. Referansene er knyttet til situasjoner innrettet med tilbud om kjøp av et selskaps aksjer hvor selskapet er børsnotert og situasjonen i vesentlig grad er regulert av verdipapirhandelloven.

I den forstand at anbefalingen på generelt grunnlag trekker opp en normativ rolleatferd i situasjoner i nevnte kapittel, har styret erklært seg enig i utsagnene.

15. Revisor

TAFJORD benytter samme revisjonsfirma i alle konsernselskaper.

I tillegg til lovpålagt revisjon av årsoppgjøret, foretar revisor en forenklet revisjonskontroll av halvårsregnskapet. Hovedtrekkene i revisors plan for utføring av det årlige revisjonsarbeidet forelegges styret.

TAFJORD benytter ikke sin valgte eksterne revisor som rådgiver på en slik måte at det kan reises rimelig tvil når det gjelder revisors uavhengighet og objektivitet. Revisor skal følgelig ikke benyttes til andre tjenester enn lovpålagt revisjon, skatterådgivning av moderat omfang og eventuelle attestasjonstjenester, med mindre dette er forhåndsgodkjent av styret. Slik godkjenning kan kun gis innenfor en streng tolkning av lov og beste praksis.

I sak om revisors godtgjørelse, som styret årlig legger frem for selskapets generalforsamling til godkjenning, er godtgjørelsen fordelt på lovpålagt revisjon, attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjon.

Revisor deltar på styrets behandling av årsregnskap og årsberetning og på generalforsamling.

En gang per år legger revisor frem for styret en rapport som inneholder revisors syn på selskapets internkontroll, regnskapsprinsipper, risikostyring og andre forhold som revisor vil påpeke, og med forslag til forbedringer av identifiserte svakheter.

Styret og revisor har minst ett møte i året uten at konsernsjef eller andre fra administrasjonen er til stede.

KPMG AS
Langelandsvegen 1
N-6010 Ålesund

Telephone +47 04063
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Tafjord Kraft AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Tafjord Kraft AS, som består av selskapsregnskap, som viser et underskudd på kr 22 311 215, og konsernregnskap, som viser et underskudd på kr 26 488 502. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Tafjord Kraft AS' finansielle stilling per 31. desember 2014 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Offices in

Oslo	Haugesund	Stavanger
Alta	Knarvik	Stord
Arendal	Kristiansand	Straume
Bergen	Lervik	Tromsø
Bode	Mo i Rana	Trondheim
Eiverum	Molde	Tynset
Finnsnes	Narvik	Tønsberg
Grimstad	Sandefjord	Ålesund
Hamar	Sandnessjøen	

KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautonserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Ålesund, 27. mars 2015
KPMG AS

Rune I. Grøvdal

Statsautorisert revisor

Arkivsak-dok. 15/00077-1
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Valg av styremedlemmer

Saksframstilling

I henhold til aksjeloven § 6-1 velger generalforsamlingen medlemmer til styret med unntak av medlemmer til styret som velges av og blant de ansatte.

Styrets sammensetning og tjenestetid er i tillegg regulert i selskapets vedtekter § 6 – Styret, og lyder:

«1. Selskapets styre består av 7 medlemmer, hvorav 5 medlemmer med personlige varamedlemmer velges av generalforsamlingen og 2 medlemmer med varamedlem velges av og blant de ansatte i konsernet.

2. Aksjeeiere eller grupper av aksjeeiere som representerer eierandeler på minst 20 %, skal ha rett til å være representert i styret.

3. Styremedlemmer og varamedlemmer tjenestegjør i to år, slik at tjenestetiden opphører ved avslutningen av den ordinære generalforsamling i det år tjenestetiden utløper. Ved suppleringsvalg kan kortere tjenestetid fastsettes.

4. Styrets leder og nestleder velges av generalforsamlingen.

5. Daglig leder har rett og plikt til å delta i styrebehandlingen med tale- og forslagsrett, med mindre annet er bestemt av styret i den enkelte sak.»

Dagens styresammensetning i Tafjord Kraft AS er:

Navn	Funksjon	Tjenestetid opphører	Navn	Funksjon	Tjenestetid opphører
Bjørn Tømmerdal	styreleder	2016	Benedicte Hurlen	personlig varamedlem	2016
Atle Neteland	nestleder	2016	Lise Reinertsen	personlig varamedlem	2016
Harald Tom Nesvik	styremedlem	2016	Geir A Stenseth	personlig varamedlem	2016
Kristin Krohn Devold	styremedlem	2016	Inger Marie Sperre	personlig varamedlem	2016
Anne Lise M Ulla	styremedlem	2015	Bjørn Inge Ruset	personlig varamedlem	2015
Halvar Tafjord	ansatt valgt representant	2015	Per Ove Hjelme	personlig varamedlem	2015
Per Kåre Skudal	ansatt valgt representant	2015	Stein Blindheim	personlig varamedlem	2015

De aksjonærvalgte medlemmene som etter dette står på valg på årets ordinære generalforsamling er:
Anne Lise M Ulla styremedlem Bjørn Inge Ruset personlig varamedlem

Gjennomføring av valg av ansattes representanter til styrene i konsernet i april 2015, ga slikt resultat for representanter til styret i morselskapet Tafjord Kraft AS:

Per Ove Hjelme	styremedlem	Alexander Støhle	personlig varamedlem
Per Kåre Skudal	styremedlem	Stein Blindheim	personlig varamedlem

Forslag til vedtak:

1. Som aksjonærvalgte medlemmer av styret i Tafjord Kraft AS er følgende valgt for en periode på to år:

_____ med personlig varamedlem _____

2. Generalforsamlingen tar til etterretning at følgende er valgt som ansattes representanter til styret for en periode på to år:

Per Ove Hjelme med personlig varamedlem Alexander Støhle
Per Kåre Skudal med personlig varamedlem Stein Blindheim

Arkivsak-dok. 15/00077-2
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Fastsettelse av godtgjørelse til styremedlemmer

Saksframstilling

I henhold til aksjelovens § 6-10 fastsettes godtgjørelse til styremedlemmer av generalforsamlingen.

Ved selskapets ordinære generalforsamling 13. juni 2014 ble fastsatt slike honorarsatser for styremedlemmer i morselskapet Tafjord Kraft AS, gjeldende fra 01.01.14:

Styrets leder:	kr	159 000	pr år
Styremedlem:	kr	101 000	pr år
Varamedlem:	kr	5 500	pr møte

Gjeldende felles godtgjørelsesmodell for konsernets datterselskaper, vedtatt våren 2001, videreføres. Denne modellen har følgende innhold:

- 1) *For styreverv (styreleder og styremedlem) i datterselskap i Tafjord Kraft-konsernet utbetales godtgjørelse lik 50 % av godtgjørelsen for styreverv i eierselskapet Tafjord Kraft AS.*
- 2) *Ansattes styrerepresentanter (styremedlem valgt av og blant de ansatte) i konsernselskap mottar samme godtgjørelse som øvrige styremedlemmer.*
- 3) *Ansatte fra den administrative ledelse/administrasjonen i konsernselskapene som møter som aksjonærvalgt medlem av styret, skal ikke motta godtgjørelse for utføring av styrevervet.*
- 4) *Styremedlem som mottar fast årlig godtgjørelse, skal ikke samtidig motta godtgjørelse pr møte for deltakelse i styremøter. For annen møtevirksomhet enn styremøter (utvalg, komiteer, arbeidsgrupper og lignende), utbetales godtgjørelse pr møte lik sats for varamedlemmer.*
- 5) *Reise- og diettgodtgjørelse ytes i samsvar med offentlige reiseregulativ.*

Dette innebærer bl.a. at godtgjørelse til styremedlemmer i alle datterselskaper i konsernet følger samme prinsipp og satser, men slik at disse verv honoreres med en godtgjørelse lik 50 % av godtgjørelsen for styreverv i morselskapet Tafjord Kraft AS.

Forslag til vedtak:

Styret anbefaler generalforsamlingen å gjøre slikt vedtak:

Fra og med 01.01.15 og inntil herværende vedtak blir avløst av et nytt honorarvedtak, er fastsatt følgende godtgjørelse for styremedlemmer i Tafjord Kraft AS:

Styrets leder:	kr	165 000	pr år
Styremedlem:	kr	105 000	pr år
Varamedlem:	kr	5 700	pr møte

Arkivsak-dok. 15/00078-2
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Godkjenning av godtgjørelse til revisor

Saksframstilling

I henhold til aksjelovens § 7-1, 2. ledd tilligger det selskapets generalforsamling å godkjenne revisors godtgjørelse.

Selskapene i TAFJORD har KPMG ved partner Rune Grøvdal som revisor.

De enkelte selskap i konsernet utgjør egne revisjonsenheter. I konsernforhold skal revisor for morselskapet også revidere konsernregnskapet.

Det er godtgjørelsen for lovpålagt revisjon for morselskapet Tafjord Kraft AS som generalforsamlingen skal godkjenne.

Godtgjørelse til revisor for lovpålagt revisjon for Tafjord Kraft AS utgjorde i 2014 kr 265 000. I tillegg kommer andre attestasjonstjenester med kr 57 000 og andre tjenester utenfor revisjon med kr 85 000.

Lovpålagt revisjon for alle selskapene i konsernet i 2014 utgjorde kr 961 000, og med tillegg for andre attestasjonstjenester, skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjon, utgjorde den totale godtgjørelsen til revisor for 2014 kr 1 237 000.

Forslag til vedtak:

Styret anbefaler generalforsamlingen å gjøre slikt vedtak:

Godtgjørelse til revisor på kr 265 000 for lovpålagt revisjon godkjennes

Arkivsak-dok. 15/00078-1
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Valg av revisor

Saksframstilling

I henhold til aksjeloven § 7-1 velges selskapets revisor av generalforsamlingen.

TAFJORD har følgende nedfelt i styringspolicy «Styring, ledelse og kontroll»:

Ekstern revisor til utførelse av lovpålagt revisjon velges på generalforsamlingen, og revisor tjenestegjør inntil ny er valgt. Datterselskapene skal benytte samme revisor som morselskapet Tafjord Kraft AS. Styret skal minst hvert sjuende år vurdere om konsernet er tjent med et revisorskifte.

Styret behandlet saken i styremøtet den 27. februar 2015.

Forslag til vedtak:

Styret anbefaler generalforsamlingen å gjøre slikt vedtak:

Deloitte ved partner Gry-Kjersti Berget velges som revisor for Tafjord Kraft AS.

Arkivsak-dok. 15/00079-1
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Styreleder: Eierstyring og selskapsledelse i TAFJORD

Saksframstilling

Fremlegges i møtet. For øvrig vises til «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse» som er vedlagt beslutningssak 5/15.

Forslag til vedtak:

Orienteringssak uten vedtak

Arkivsak-dok. 15/00079-2
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Styreleder: Om styrets egevaluering

Saksframstilling

Fremlegges i møtet.

Forslag til vedtak:

Orienteringssak uten vedtak

Arkivsak-dok. 15/00080-1
Saksbehandler Rannveig Engeseth
Dokumentdato 18.05.2015

Selskap/organ Tafjord Kraft AS

Daglig leder: Om status og fremtidsutsikter for TAFJORD

Saksframstilling

Fremlegges i møtet.

Forslag til vedtak:

Orienteringssak uten vedtak